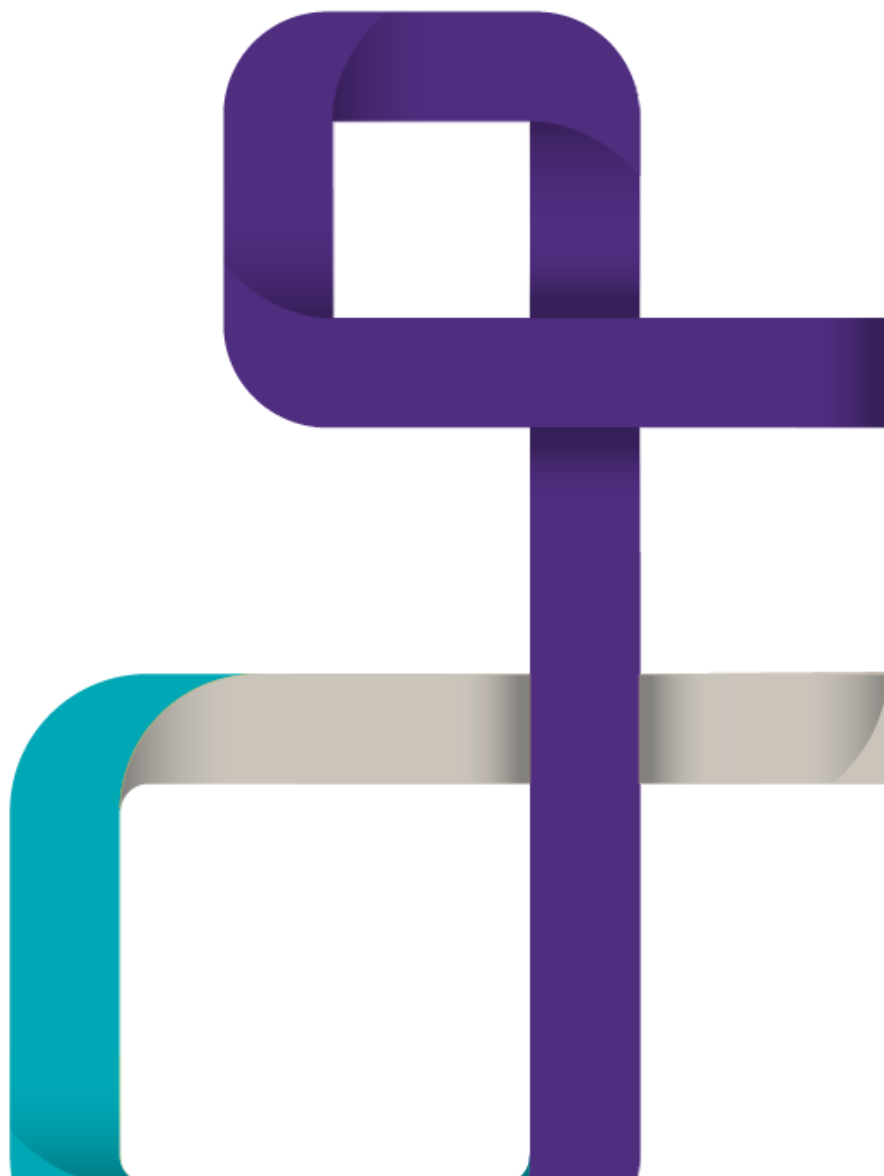

Нэгдсэн санхүүгийн тайлан ба Хараат бус аудиторын тайлан

Ард санхүүгийн нэгдэл ХК

2021 оны 12 дугаар сарын 31

Агуулга

Хараат бус аудиторын дүгнэлт	5
Нэгдсэн санхүүгийн байдлын тайлан	10
Нэгдсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан	12
Нэгдсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	13
Нэгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	14
Нэгдсэн санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд	16

Группийн талаарх мэдээлэл

Группийн нэр:	Ард санхүүгийн нэгдэл ХК	
Төлөөлөн удирдах зөвлөл	Дарга	П.Батбаяр
	Гишүүд	Ч.Ганхуяг Бруно Рашле А.Сүхдорж
	Хараат бус гишүүн	О.Одбаяр
		М.Сэргэлэн
Ч.Мөнхбат Михаил Зелдович Арnaud Вентура		
Удирдлагын баг:	Гүйцэтгэх захирал	Ч.Ганхуяг
	Маркетинг эрхэлсэн захирал	Ц.Бархас
	Санхүү эрхэлсэн захирал	Б.Золбоо
	Хөрөнгө оруулалт эрхэлсэн захирал	Э.Амарбаясгалан
	Олон нийтийн харилцаа эрхэлсэн захирал	Ж.Алтангүний
	Технологи эрхэлсэн захирал	Э.Баярмагнай
	Дотоод аудитор	М.Мөнх-Эрдэнэ
	Хууль нийцүүлэлт эрхэлсэн захирал	С.Анар-Эрдэнэ
	Эрсдэл эрхэлсэн захирал	Б.Оюутцэцэн
Ерөнхий нягтлан бодогч	Г.Сэлэнгэ	
Хаяг:	Групп нь Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8-р хороо, Централ Тауэр, 17 давхар	
Регистрийн дугаар:	2001861	
Үйл ажиллагаа:	Хөрөнгө оруулалт, Бизнесийн зөвлөгөө	
Ажиллагсадын тоо:	16	
Аудитор:	"Грант Торнтон Аудит" ХХК, Аудит, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн зөвлөгөө, сургалт, үнэлгээний итгэмжлэгдсэн байгууллага	

Удирдлагын мэдэгдэл

Удирдлага нь нэгдсэн санхүүгийн тайланг үнэн зөв бэлтгэж, Группийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний байдлаарх санхүүгийн байдал, уг өдрөөр дуусвар болсон үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт (СТОУС)-ын дагуу зохистой толилуулах үүрэгтэй.

Нэгдсэн санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ удирдлага дараах үүрэг хариуцлагыг биелүүлсэн. Үүнд:

- Нягтлан бодох бүртгэлийн тохиромжтой бодлогыг сонгох, тууштайгаар даган мөрдөж, үндэслэлтэй, нягт нямбай тооцоолол, үнэлгээ хийж, бүх холбогдох нягтлан бодох бүртгэлийн стандартыг мөрдсөн.
- Группийн эд хөрөнгийг хадгалан хамгаалах, аливаа заль мэх, зүй бус үйлдлээс сэргийлэх, ийм үйлдлийг илрүүлэхэд шаардлагатай арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлсэн.
- Нэгдсэн санхүүгийн тайланг тасралтгүй үйл ажиллагаанд үндэслэн бэлтгэсэн.

“Ард санхүүгийн нэгдэл” ХК-ийн ТУЗ-ийн дарга П.Батбаяр, Гүйцэтгэх захирал Ч.Ганхуяг болон Санхүү эрхэлсэн захирал Б.Золбоо бид энэхүү тайлангийн 10-63 дугаар хуудсанд үзүүлсэн группийн санхүүгийн тайлангууд нь 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн байдлаарх группийн санхүүгийн байдал, уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн үйл ажиллагааны үр дүн, мөнгөн гүйлгээг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн гэдгийг үүгээр мэдэгдэж байна.

П.Батбаяр
ТУЗ-ийн дарга

Огноо: 2022.09.15

Ч.Ганхуяг
Гүйцэтгэх захирал

Огноо: 2022.09.15

Б.Золбоо
Санхүү эрхэлсэн захирал

Огноо: 2022.09.15

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

“Грант Торнтон аудит” ХХК
Далай тауэр, ЮНЕСКО-гийн
гудамж, Сүхбаатар дүүрэг-1,
Улаанбаатар 14230,
Монгол улс
Т + 97670 110744
Ф + 97670 110722

Grant Thornton Audit LLC
Dalai Tower, UNESCO street,
Sukhbaatar District-1,
Ulaanbaatar 14230, Mongolia
T + 97670 110744
F + 97670 110722

“Ард санхүүгийн нэгдэл” ХК-ийн хувьцаа эзэмшигчдэд:

Дүгнэлт

Бид “Ард санхүүгийн нэгдэл” ХК болон түүний нийтлэг хяналт бүхий компаниуд (хамтад нь “групп” гэх)-ийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх дараах санхүүгийн тайлангуудад (цаашид “нэгдсэн санхүүгийн тайлан” гэх)-д аудит хийлээ. Үүнд:

- Нэгдсэн санхүүгийн байдлын тайлан,
- Нэгдсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан,
- Нэгдсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан,
- Нэгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан болон
- Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогын хураангуй,
- Бусад тайлбар тодруулгууд

Бидний дүгнэлтээр, “Ард санхүүгийн нэгдэл” ХК болон түүний салбар компаниуд (хамтад нь “групп” гэх)-ийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх нэгдсэн санхүүгийн байдал ба уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн үр дүн ба мөнгөн гүйлгээ нь бүх материаллаг зүйлсийн хувьд Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын олон улсын стандарт (АОУС)-уудын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлагаа энэ тайлангийнхаа *Санхүүгийн тайлангийн аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага* гэсэн хэсэгт харуулав.

Хараат бус байдал

Бид Нягтлан бодогчдын ёс зүйн Олон улсын стандартын зөвлөлийн мэргэжлийн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм болон Монгол улсын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрмийн санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн зохих шаардлагуудын дагуу тус Группээс хараат бус бөгөөд эдгээр ёс зүйн шаардлагуудад нийцүүлэн бусад ёс зүйн үүрэг хариуцлагаа бүрэн биелүүлсэн болно. Олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай, зохистой гэж итгэж байна.

Аудитын аргачлалын хураангуй

Аудитын гол асуудлууд	<ul style="list-style-type: none">• Виртуал хөрөнгөтэй холбоотой НББ-ийн бодлого• Хаалттай охин компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэн• Харилцагчдад олгосон зээлийн үнэ цэнийн бууралт
Аудитын цар хүрээ	<ul style="list-style-type: none">• Групп нь тодруулга 6-д заасан компаниудыг эзэмшдэг бөгөөд энэхүү тайлан нь “Ард санхүүгийн нэгдэл” ХК болон түүний нийтлэг хяналт бүхий компаниудыг хамарсан нэгдсэн санхүүгийн тайлан болно.

- Материаллаг байдал
- Санхүүгийн тайлангийн аудитад ашигласан нийт материаллаг байдал нь 502,228 мянган төгрөг ба материаллаг байдлыг сонгохдоо нийт орлогын 1%-иар тооцсон.

Онцлох асуудал

Нягтлан бодох бүртгэлийн суурь болон энэхүү тайланг ашиглах болон тараах талаарх хязгаарлалтын тухайд бид та бүгдийг энэхүү нэгдсэн санхүүгийн тайлангийн тодруулга 5.2-д дурдсан мэдээлэлд анхаарлаа хандуулахыг хүсэж байна. Энэхүү нэгдсэн санхүүгийн тайланг Ард санхүүгийн нэгдэл ХК-ийн удирдлагын мэдээллийн зорилгоор бэлтгэсэн бөгөөд группийн хяналт бүхий бүх компани хамрагдаагүй болно.

Аудитын гол асуудлууд

Бидний мэргэжлийн үнэлэмжээр аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлууд юм. Нэгдсэн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгдсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн тусдаа дүгнэлт гаргаагүй болно.

Аудитын гол асуудал	Аудитын гол асуудалд авсан аудиторын харуу арга хэмжээ
<p>Виртуал хөрөнгийн бүртгэлийн бодлого</p> <p>Жилийн эцсийн байдлаар нэгдсэн санхүүгийн тайлангийн нийт хөрөнгийн 31.6 хувийг виртуал хөрөнгө эзэлж байна.</p> <p>Монгол улсад 2021 оны 12 дугаар сард виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль батлагдсан боловч виртуал хөрөнгөд хөрөнгө оруулалт хийх, виртуал хөрөнгийн нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайланд тусгах талаар зохицуулалт хараахан гараагүй байна.</p> <p>Гэсэн хэдий ч групп нь хамгийн тохиромжтой хандлагыг ашиглан санхүүгийн тайланд бүртгэлийг хөтөлж байна.</p> <p>Мөн тайлант хугацаанд виртуал хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг сар бүр үнэлж, бодит үнэ цэнийн өөрчлөлт болон хойшлогдсон татварыг сар бүрийн эцэст хүлээн зөвшөөрч бүртгэдэг байсныг жилийн эцэст нэг удаа үнэлж бүртгэхээр НББ-ийн бодлогодоо өөрчлөлт оруулсан байна.</p>	<p>Аудитын горим:</p> <p>СТОУС-ын Тайлбарын хорооноос гаргасан криптовалюта буюу виртуал хөрөнгийг эзэмшиж буй үед НББ-д хэрхэн хүлээн зөвшөөрч бүртгэх зөвлөмжийг гаргасан.</p> <p>Уг зөвлөмжийн дагуу НББОУС 38 “Биет бус хөрөнгө”-ийн Дахин үнэлгээний загвар илүү тохирно гэж группийн удирдлага үзсэн.</p> <p>Бид группийн баримталж буй бодлого, бүртгэл болон тайлант хугацаанд виртуал хөрөнгөтэй холбоотой гарсан ажил гүйлгээг дараах байдлаар шалгасан. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн тухай хууль болон бусад дагалдах хуулийн өөрчлөлтүүдтэй танилцаж, группийн үйл ажиллагаатай холбогдох хэсгийг судалсан. - Виртуал хөрөнгийн бүртгэлийг хэрхэн бүртгэж байгааг СТОУС-тай харьцуулан үнэлсэн. - Виртуал хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн тооцоололд ашигласан ханшийн мэдээллийн эх үүсвэрийг шалгасан. - Бодит үнэ цэнийн тооцооллыг шалгаж, биржийн хаалтын ханшаар хүлээн зөвшөөрсөн эсэхийг давтан шалгасан, - Үүссэн зарим зөрүүг санхүүгийн тайланд залруулсан болно.

Хаалттай охин компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэн

Ард санхүүгийн нэгдэл ХК нь тайлант хугацаанд хувьцааг нь 90-100 хувь эзэмшиж, бүрэн хянадаг охин компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалтыг СТОУС 13 “Бодит Үнэ Цэнийн Хэмжилт”-ийн дагуу үнэлж, санхүүгийн тайландаа бодит үнэ цэнээр нь хүлээн зөвшөөрсөн.

Эдгээр компаниуд нь хаалттай компаниуд бөгөөд группийн удирдлага эдгээр компаниудын бодит үнэ цэнийг үнэлэхдээ Үнэлгээний олон улсын стандартад заасан зах зээлийн хандлага, үүн дотроо нийтэд арилжаалагддаг жиших зүйлсийн аргыг ашигласан.

Үнэлгээний үр дүнд хаалттай компаниудын бодит үнэ цэн нь материаллаг хэмжээгээр нэмэгдсэн ба үнэлгээнд их хэмжээний тооцоолол, мэргэжлийн шийдэл ашигласан тул аудитын гол асуудал гэж үзсэн.

Аудитын горим:

Хаалттай охин компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэнийг үнэлж, санхүүгийн тайланд хүлээн зөвшөөрсөн асуудлыг аудитор хянахдаа дараах горимуудыг ашигласан. Үүнд:

- Эдгээр хөрөнгө оруулалтыг үнэлэхдээ группийн удирдлагын ашигласан тооцоолол, мэргэжлийн шийдэл үндэслэлтэй эсэх, тооцсон арга аргачлал, үнэлгээ бодитой эсэхийг хараат бус хөндлөнгийн мэргэжлийн үнэлгээчнээр шалгуулсан.
- Үнэлгээ нь охин компаниудын цэвэр хөрөнгөд илүү төвлөрсөн учраас эздийн өмчид материаллаг хэмжээгээр нөлөөлсөн орц, хүчин зүйлсүүд буюу оруулсан хөрөнгө оруулалтууд, арилжих зорилготой активууд, компаниудын эзэмшил дэх виртуал хөрөнгийн ханшийн хэлбэлзлийг зах зээлийн үнэ ханштай харьцуулан, дахин хянасан.

Үнэлгээнд ашигласан арга хандлага, тооцоолол мэргэжлийн шийдлийг хэрхэн сонгосон талаар группийн удирдлагатай ярилцаж, шалтгааныг тодруулсан.

Харилцагчдад олгосон зээлийн үнэ цэнийн бууралт

Нэгтгэлд хамрагдаж буй банк, санхүүгийн байгууллагууд болох Ард кредит ББСБ ХК болон Ард Актив ХЗХ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулинд заасны дагуу компани нь СТОУС-ын дагуу санхүүгийн тайлангаа гаргах үүрэгтэй боловч зээлийн үнэ цэнийн бууралтыг тооцохдоо СЗХ-ноос баталсан активыг ангилж, активын эрсдэлийн сан байгуулж, зарцуулах журмыг дагаж мөрддөг.

Хэдийгээр компаниудын удирдлага нь тооцоолсон зээлийн эрсдэлийн санг СТОУС 9 “Санхүүгийн хэрэглүүр”-т заасны дагуу байгуулах байсан эрсдэлийн сангаас материаллаг хэмжээний зөрүүгүй гэж үзэж байгаа боловч хувьцаа эзэмшигчиддээ зориулан СТОУС-9 “Санхүүгийн хэрэглүүр”-т нийцүүлэн зээлийн үнэ цэнийн бууралтыг хийх шаардлагатай байгаа тул аудитын гол асуудалд оруулав.

Аудитын горим:

Зээлийн үнэ цэнийн бууралтын тооцооллыг үнэлэхдээ дараах горимуудыг хэрэгжүүлсэн. Үүнд:

- Компаниудын зээлийн үнэ цэнийн бууралтын тооцоололд ашигласан зээлийн өгөгдлийн иж бүрэн байдал, ашигласан орц мэдээллийн найдвартай байдлыг шалгасан,
- Зээлийн бүлгийн ангилалд багтсан зээлийг холбогдох зөв ангилалд хамруулж, насжилтыг зөв гаргасан эсэхийг шалгаж зохих журмын дагуу дахин ангилсан.
- СЗХ-ноос баталсан журмын дагуу зээлийн эрсдэлийн санг давтан тооцоолоход Компаниудийн тооцоолсон алдагдлын дүн болон бидний тооцоолсон дүнгийн зөрүү нь бидний тогтоосон материаллагийн дүнгээс хэтрээгүй байсан.

Бусад асуудал

Группийн 2020 оны нэгдсэн санхүүгийн тайланд “Грант Торнтон аудит” ХХК аудит хийж, зөрчилгүй дүгнэлт өгсөн байна.

Бусад мэдээлэл

Удирдлага бусад мэдээлэлд хариуцлага хүлээнэ. Бусад мэдээлэл Группийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх жилийн тайланд багтсан мэдээллээс бүрдэх ба харин нэгдсэн санхүүгийн тайлан болон манай аудиторын тайланг багтаахгүй. Жилийн тайлан нь энэхүү аудиторын тайлан гарсан өдрөөс хойш бидэнд нээлттэй болно.

Нэгдсэн санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй бөгөөд бид аливаа хэлбэрээр баталгаажуулалтын дүгнэлт илэрхийлэхгүй.

Нэгдсэн санхүүгийн тайланд бидний хийсэн аудиттай холбоотой бидний үүрэг хариуцлага бол дээр тодорхойлсон бусад мэдээлэл бидэнд нээлттэй болсон үед уншиж танилцах, ингэхдээ уг бусад мэдээлэл нь нэгдсэн санхүүгийн тайлан эсвэл аудитаар бидний олж авсан мэдлэгтэй материаллаг хэмжээгээр харшилж байгаа эсвэл өөрөөр материаллаг байдлаар буруу илэрхийлэгдсэн эсэхийг авч үзэх юм.

Удирдлага болон Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдийн Нэгдсэн Санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг хариуцлага

Группийн удирдлага эдгээр нэгдсэн санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах үүрэгтэй. Удирдлагын тодорхойлох энэхүү дотоод хяналт нь нэгдсэн санхүүгийн тайланг аливаа алдаа эсвэл залилангийн улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай байдаг.

Удирдлага нь нэгдсэн санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ Группийн үйл ажиллагааг зогсоох юм уу татан буулгахаар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээс өөр бодит сонголт байхгүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудыг гаргахдаа тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа зогсолтгүй явуулах группийн чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь Группийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцад хяналт тавих үүрэг хариуцлагатай байна.

Санхүүгийн тайлагналын аудитад хүлээх аудиторын үүрэг хариуцлага

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс нэгдсэн санхүүгийн тайланг нь бүхэлдээ анги эсэх талаарх үндэслэлтэй нотолгоо олж авах, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Үл үндэслэлтэй нотолгоо гэдэг нь өндөр түвшний нотолгоо боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар оршин байгаа материаллаг алдаа зөрчлийг илрүүлдэг гэсэн нотолгоо болохгүй.

Буруу илэрхийлэх явдал нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох ба хэрэв тэр нь дангаараа эсвэл нийтдээ нэгдсэн санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллагт тооцогддог.

Аудитор нь залилан зэрэг хууль бус асуудлуудыг илрүүлэх чадавхыг ямар цар хүрээнд авч үзсэн талаарх тайлбар

АОУС-ын дагуу аудитын нэг хэсэг байдлаар бид мэргэжлийн шийдэл ашиглаж аудитын ажлын явцад мэргэжлийн үл итгэх үзлийг хандлагыг баримтлан ажилладаг. Үүнд:

- Залилан эсвэл алдааны улмаас нэгдсэн санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлийг тодорхойлж, түүнийг үнэлэн уг эрсдэлд тохирохуйц аудитын горимыг боловсруулан хэрэгжүүлж өөрсдийн дүгнэлтийнхээ үндэслэл болохуйц хангалттай, зохистой аудитын баримт нотолгоог олж авдаг. Залилангаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэл нь алдаанаас үүссэн буруу илэрхийллийг илрүүлэхгүй байх эрсдэлээс харьцангуй их байдаг, учир нь залиланд хуйвалдаан, бичиг баримт хуурамчаар үйлдэх, санаатайгаар орхигдуулах, буруу илэрхийлэх болон дотоод хяналтыг орхигдуулах явдлууд багтсан байж болно.

- Группийн дотоод хяналтын үр ашигтай байдалд санал дүгнэлт өгөх зорилгоор биш харин тухайн нөхцөл байдалд тохирохуйц аудитын горим боловсруулах зорилгоор аудитын ажилтай холбоотой дотоод хяналтын талаар ойлголт олж авдаг.
- Удирдлагын ашигласан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын тохиромжтой байдал, нягтлан бодох бүртгэлийн тооцоолол болон холбогдох тодруулгын ул үндэслэлтэй, байдлыг үнэлдэг.
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг удирдлага зохистой хэрэглэсэн эсэх, мөн олж авсан аудитын баримт нотолгоонд үндэслэн группийн тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадамжид мэдэгдэхүйц эргэлзээ үүсгэхүйц үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой материаллаг тодорхой бус байдал оршин байгаа эсэхийг тодорхойлдог. Хэрэв материаллаг хэмжээний тодорхой бус байдал оршин байна гэж үзвэл аудиторын тайландаа нэгдсэн санхүүгийн тайлангийн холбогдох тодруулгад анхаарал хандуулах эсвэл ийм тодруулга хийх нь хангалтгүй бол дүгнэлтээ өөрчлөх шаардлагатай болдог. Аудиторын тайлан гарах өдөр хүртэлх олж авсан аудитын баримт нотолгоондоо үндэслэн бид дүгнэлтээ гаргадаг. Гэхдээ ирээдүйн үйл явдал, эсвэл нөхцөл байдал Групп тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах боломжгүй болгоход хүргэж болно.
- Тодруулгыг багтаагаад нэгдсэн санхүүгийн тайлангийн ерөнхий толилуулга, бүтэц, агуулгыг үнэлж нэгдсэн санхүүгийн тайланд үнэн зөв толилуулгын шаардлагыг хангахуйц хэмжээнд гол гол ажил гүйлгээ, үйл явдлыг илэрхийлсэн эсэхийг тодорхойлдог.
- Нэгдсэн санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөхийн тулд групп доторх аж ахуй нэгжүүд, бизнесийн үйл ажиллагааны санхүүгийн мэдээллийн талаар хангалттай аудитын нотлох баримтыг цуглуулах. Бид группийн аудитын чиглэл, хяналт, гүйцэтгэлийг хариуцна. Бид аудитын дүгнэлтийг бүрэн хариуцах болно.

Бид аудитын ажлын төлөвлөсөн хамрах хүрээ, цаг хугацаа болон аудитын явцад олж илрүүлсэн дотоод хяналтын мэдэгдэхүйц доголдлыг багтаагаад нөлөө бүхий аудитын илрүүлэлтүүд, бусад томоохон асуудлуудаар засаглах эрх мэдэл бүхий удирдлагатай харилцдаг.

Бид хараат бус байдлын талаар холбогдох ёс зүйн шаардлагуудад нийцсэн гэдгээ засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдэд мэдэгддэг ба мөн бид тэдгээр хүмүүстэй бүх харилцаа холбоо болон шаардлагатай гэж үзвэл холбогдох хамгаалалт зэрэг бидний хараат бус байдлын хүрээнд бодолцож үзвэл зохих асуудлуудаар харилцдаг.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдтэй харилцсан асуудлуудаас тайлант үеийн нэгдсэн санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал асуудлуудыг тодорхойлж тэдгээр асуудлаа аудитын гол асуудлууд гэж үздэг. Хууль, дүрэм журмаар аливаа асуудлыг олон нийтэд мэдээлэхийг хориглосон эсвэл тун ховор тохиолдолд аудиторын тайландаа аливаа асуудлаар харилцах нь тухайн харилцаанаас хүртэх олон нийтийн үр өгөөжөөс илүү сөрөг үр дагавартай учраас аудиторын тайландаа харилцахгүй байх нь зүйтэй гэж үзсэнээс бусад тохиолдолд тэдгээр асуудлыг аудиторын тайландаа тодорхойлдог.

Аудитын тайлангийн хэрэглээ

Энэхүү нэгдсэн тайланг Компанийн тухай хуулийн 94-р зүйлд заасны дагуу зөвхөн группийн хувьцаа эзэмшигчдэд зориулсан ба бусад өөр этгээдэд зориулаагүй болно. Бид энэхүү нэгдсэн тайлангийн хүрээнд бусад аливаа нэгэн гуравдагч талын өмнө хариуцлага хүлээхгүй.

Б.Осоргарав
Удирдах партнер

2022 оны 9 дүгээр сарын 15
Улаанбаатар хот

Нэгдсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2021 оны 12 сарын 31- ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31- ний үлдэгдэл
Хөрөнгө			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	9	14,187,059	5,769,067
Бусад банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгө	10	10,398,430	10,283,150
Дансны болон бусад авлага	11	69,417,347	7,049,675
Харилцагчдад олгосон зээл	12	42,634,601	21,774,081
Өрийн хэрэгсэлд оруулсан хөрөнгө оруулалт	13	24,428,280	1,392,384
Өмчийн хэрэгсэлд оруулсан хөрөнгө оруулалт	14	109,957,698	26,705,175
Бараа материал	15	161,389	47,818
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	16	14,474,309	6,251,982
Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн хөрөнгө	17	200,600	7,007,626
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн		285,859,713	86,280,958
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Үндсэн хөрөнгө	18	8,130,590	3,859,599
Биет бус хөрөнгө	19	1,789,670	18,281,009
Виртуал хөрөнгө	19	141,850,832	1,818,000
Ашиглах эрхтэй хөрөнгө	20.1	4,494,111	475,033
Гүүдвилл	21	6,185,459	6,187,485
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн		162,450,662	30,621,126
Нийт хөрөнгө		448,310,375	116,902,084
Өр төлбөр ба эздийн өмч			
Өр төлбөр			
Богино хугацаат өр төлбөр			
Дансны болон бусад өглөг	22	92,191,729	27,035,572
Номинал дансны өглөг	23	5,791,830	6,115
Урьдчилж орсон орлого	24	22,505,200	8,065,414
Банк, санхүүгийн байгууллагаас авсан зээл	25	23,917,436	5,077,569
Богино хугацаат хаалттай бондын өр төлбөр	25	20,567,807	17,900,106
Санхүүгийн түрээсийн өглөг	20.2	1,601,134	349,718
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн		166,575,136	58,434,494

Нэгдсэн санхүүгийн байдлын тайлан (үргэлжлэл)

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2021 оны 12 сарын 31- ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31- ний үлдэгдэл
Урт хугацаат өр төлбөр			
Нөөц өр төлбөр	26	3,401,350	3,196,597
Урт хугацаат зээл	25	6,614,897	962,106
Хойшлогдсон татварын өр	27	19,976,370	1,068,156
Урт хугацаат хаалттай бондын өр төлбөр	25	1,583,000	3,337,232
Санхүүгийн түрээсийн өглөг	20.2	1,473,974	379,093
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн		33,049,591	8,943,184
Өр төлбөрийн нийт дүн		199,624,727	67,377,678
Эздийн өмч			
Хувийн өмч	28.1	28,614,263	28,590,335
Халаасны хувьцаа	28.1	(5,449,592)	(7,510,035)
Нэмж төлөгдсөн капитал		(34,741,378)	(4,574,947)
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	28.2	170,780,347	11,240,171
Эздийн өмчийн бусад хэсэг	28.3	12,561,571	7,269,121
Цөөнхийн хувь оролцоо	28.4	34,003,081	7,730,262
Хуримтлагдсан ашиг	28.5	42,917,356	6,779,499
Эздийн өмчийн дүн		248,685,648	49,524,406
Өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн		448,310,375	116,902,084

Уг нэгдсэн санхүүгийн байдлын тайланг 2022 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдөр батлав:

Ч.Ганхуяг
Гүйцэтгэх захирал

Б.Золбоо
Санхүү эрхэлсэн захирал

Хуудас 16 - 63-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү нэгдсэн санхүүгийн байдлын тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Нэгдсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

Мянган төгрөгөөр	Тодруулга	2021 он	2020 он
Орлого	29	51,776,645	27,889,119
Өртөг	29	(25,294,166)	(18,724,054)
Нийт ашиг	29	26,482,479	9,165,065
Бусад орлого	30	905,828	861,492
Борлуулалт, маркетингийн зардал	31	(6,717,500)	(3,929,213)
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	32	(22,279,673)	(8,429,523)
Санхүүгийн зардал	33	(167,362)	(21,965)
Хөрөнгө оруулалтаас үүссэн олз	34	25,678,638	1,336,788
Бусад зардал	35	(4,004,369)	(1,679,355)
Үндсэн үйл ажиллагааны ашиг (алдагдал)		19,898,041	(2,696,711)
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)		49,069	(274,896)
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		78,711	(22,710)
Виртуал хөрөнгөөс үүссэн олз	36	4,620,079	-
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)		24,645,900	(2,994,317)
Орлогын татварын зардал	37	(3,087,057)	(487,145)
Татварын дараах ашиг (алдагдал)		21,558,843	(3,481,462)
Бусад дэлгэрэнгүй орлого		173,696,321	11,141,789
Групп компанийн ашиг(алдагдал)		195,255,164	7,660,327

Хуудас 16 - 63-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү нэгдсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Нэгдсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Мянган төгрөгөөр	Өмч	Халаасны хувьцаа	Нэмж төлөгдсөн капитал	Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Тусгай зориулалттай нөөц	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн	Хяналтын эрхгүй хувь оролцоо	Нийт өмч
2020 оны 01 сарын 01-ний үлдэгдэл	28,590,335	(11,389,968)	-	98,382	25,721	13,799	26,278,628	43,616,897	6,830,705	50,447,602
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	-	-	-	-	-	-	(24,203,328)	(24,203,328)	-	(24,203,328)
Залруулсан үлдэгдэл	28,590,335	(11,389,968)	-	98,382	25,721	13,799	2,075,300	19,413,569	6,830,705	26,244,274
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	-	-	-	(4,479,364)	(4,479,364)	997,902	(3,481,462)
Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	3,879,933	(4,574,947)	-	(25,721)	7,255,322	9,183,563	15,718,150	(98,345)	15,619,805
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	11,141,789	-	-	-	11,141,789	-	11,141,789
2020 оны 12-р сарын 31-ны үлдэгдэл	28,590,335	(7,510,035)	(4,574,947)	11,240,171	-	7,269,121	6,779,499	41,794,144	7,730,262	49,524,406
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	-	-	-	-	-	-	13,033,666	13,033,666	8,525,177	21,558,843
Бусад дэлгэрэнгүй орлого	-	-	-	173,696,321	-	-	-	173,696,321	-	173,696,321
Өмчид гарсан өөрчлөлт	23,928	2,060,443	(30,166,431)	-	-	5,292,450	4,029,611	(18,759,999)	17,747,642	(1,012,357)
Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-	-	-	(839,159)	(839,159)	-	(839,159)
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	-	-	-	(14,156,145)	-	-	19,913,739	5,757,594	-	5,757,594
2021 оны 12-р сарын 31-ны үлдэгдэл	28,614,263	(5,449,592)	(34,741,378)	170,780,347	-	12,561,571	42,917,356	214,682,567	34,003,081	248,685,648

Хуудас 16 - 63-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү нэгдсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Нэгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	59,642,703	28,854,080
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	34,150,321	17,637,364
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	-	822,194
Бусад мөнгөн орлого	25,492,382	10,394,522
Мөнгөн зарлагын дүн	(84,019,740)	(34,642,932)
Ажиллагчдад төлсөн	(5,632,202)	(3,229,331)
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	(1,448,137)	(448,194)
Бараа материал худалдан авахад төлсөн	(3,899,324)	(203,206)
Ашиглалтын зардалд төлсөн	(179,111)	(661,958)
Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	(237,697)	(156,941)
Хүүний төлбөрт төлсөн	(4,529,363)	(2,647,048)
Татварын байгууллагад төлсөн	(3,908,409)	(1,416,548)
Даатгалын төлбөрт төлсөн	(94,369)	(2,279,317)
Бусад мөнгөн зарлага	(64,091,128)	(23,600,389)
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(24,377,037)	(5,788,852)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	318,425,574	59,278,535
Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт	249,219,952	44,954,832
Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого	24,741,538	6,928,476
Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого	29,485,498	-
Хүлээн авсан хүүний орлого	13,832,922	7,014,155
Хүлээн авсан ногдол ашиг	991,779	227,651
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	153,885	153,421

Нэгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (үргэлжлэл)

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Мөнгөн зарлагын дүн	(387,010,938)	(66,512,393)
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	(4,123,559)	(752,098)
Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	(6,190,438)	(214,600)
Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн	(84,554,221)	(18,629,699)
Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	(292,142,720)	(46,915,996)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(68,585,364)	(7,233,858)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн	151,177,677	32,834,494
Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	151,086,097	24,122,580
Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	91,580	8,711,914
Мөнгөн зарлагын дүн	(49,798,558)	(17,228,211)
Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	(47,662,441)	(11,684,719)
Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн	-	(3,768,800)
Төлсөн ногдол ашиг	(1,969,107)	(1,550,149)
Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн	(167,010)	(224,543)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	101,379,119	15,606,283
Валютын ханшийн зөрүү	1,274	5,783
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	8,417,992	2,589,356
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	5,769,067	3,179,711
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	14,187,059	5,769,067

Хуудас 16 - 63-д харуулсан тодруулгууд нь энэхүү нэгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлангийн салшгүй нэг хэсэг болно.

Нэгдсэн санхүүгийн тайлангийн тодруулгууд

1. Үйл ажиллагааны онцлог, ерөнхий мэдээлэл

Ард санхүүгийн нэгдэл ХК (“Компани”) нь анх 2005 онд “И Ай Ти” ХХК нэртэйгээр үүсгэн байгуулагдсан. Компанийн ТУЗ-ийн 2014 оны 4 дүгээр сарын 8-ны өдрийн шийдвэрээр “И Ай Ти” ХХК-ийн нэрийг “Ард санхүүгийн нэгдэл” болгон өөрчилж, 2014 оны 6 дугаар сарын 26-ны өдрөөр улсын бүртгэлийн албанд бүртгүүлсэн. Хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын 2014 оны 12 сарын 3-ны өдрийн шийдвэрийн дагуу Хаалттай хувьцаат компани болох ажлыг зохион байгуулж, 2015 оны 11 дүгээр сарын 23-ны өдөр эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрөл гарснаар Улсын Бүртгэлд бүртгүүлсэн.

2019 онд Ард санхүүгийн нэгдэл хаалттай хувьцаат компани Жинст Увс нээлттэй хувьцаат компанид нэгдэж өөрчлөгдөн байгуулагдсан.

“Жинст Увс” ХК-ийн 2018 оны 4 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 18/03 тоот хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тогтоол болон Ард санхүүгийн нэгдэл ХК-ийн 2018 оны 4 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 18/02 тоот хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тогтоолыг тус тус үндэслэн Ард санхүүгийн нэгдэл ХК-ийг Жинст Увс ХК-д нэгтгэх үйл ажиллагаа эхэлсэн бөгөөд Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2019 оны 5 дугаар сарын 8-ны өдрийн 102 тоот тогтоолоор Жинст Увс нээлттэй хувьцаат компанид Ард санхүүгийн нэгдэл хаалттай хувьцаат компанийг нэгтгэх зөвшөөрөл гарч, Ард санхүүгийн нэгдэл ХК нь Жинст Увс ХК-д нэгтгэгдэж, өөрчлөгдөн зохион байгуулагдсан.

Мөн Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2019 оны 6 дугаар сарын 20-ны өдрийн 428 тоот тушаалын дагуу “Жинст Увс” ХК-ийн оноосон нэрийг “Ард санхүүгийн нэгдэл” ХК болгон өөрчилсөн.

Бизнесийн нэгдлийн дараа өөрчлөгдөн зохион байгуулагдсан Ард санхүүгийн нэгдэл нээлттэй хувьцаат компани нь нэг бүр нь 1,000 төгрөгийн нэрлэсэн үнэтэй, 28,614,263 ширхэг зарласан энгийн хувьцаатай болсон бөгөөд дүрэмд тусгагдсан дараах төрлийн үйл ажиллагааг явуулж байна.

1.1. Санхүүгийн нэгдсэн тайланд хамрагдсан компаниудын хамрах хүрээ

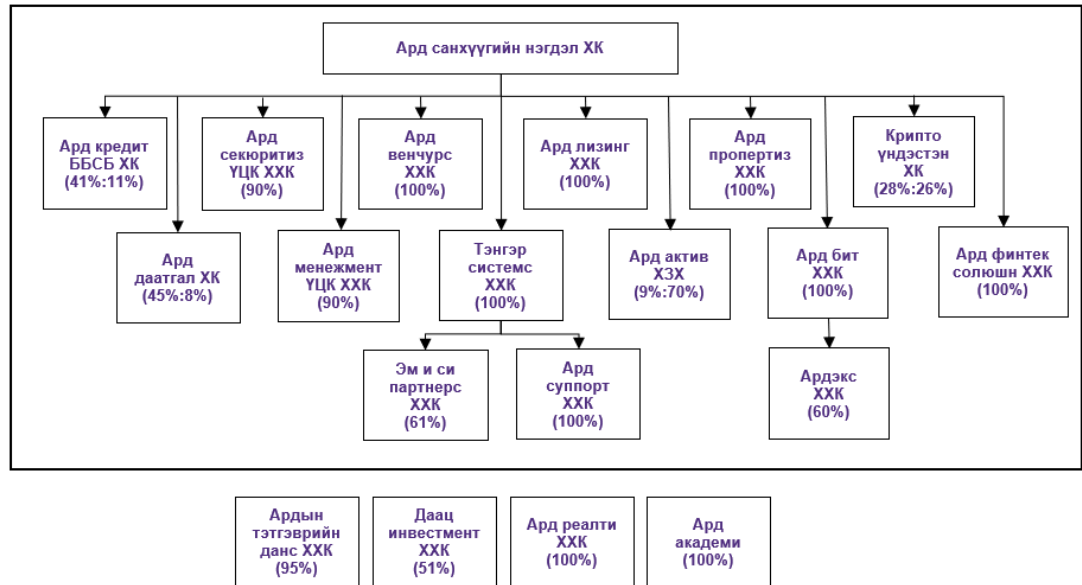
СТОУС 10 “Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан” болон Сангийн сайдын 2015 оны 170-р тушаал “Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан бэлтгэх заавар”-т заасан хяналтын загварын дагуу нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд нэгтгэгдэх шаардлагатай группийн нийт 19 компани байна.

Эдгээр 19 компаниас группийн удирдлага нь нь “Ардын тэтгэврийн данс” ХХК, “Даац инвестмент” ХХК, “Ард реалти” ХХК болон “Ард академи” зэрэг компаниудыг дор дурдсан шалтгаануудаар нэгдсэн тайланд хамруулаагүй. Үүнд:

- “Ардын тэтгэврийн данс” ХХК-г компани бус тэтгэврийн сангийн зарчмаар буюу санд хөрөнгө оруулсан харилцагчдын хөрөнгийг группийн зүгээс удирдаж, хөрөнгө оруулалтын өгөөжийг хүртээх, үүнийхээ төлөө менежментийн төлбөр авах байдлаар удирддаг,
- “Ард академи” нь группийн үйл ажиллагаанд төдийлөн нөлөөгүй ашгийн төлөө бус байгууллага,
- “Даац инвестмент” ХХК нь идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулдаггүй, группийн зүгээс санхүүгийн хяналт байдаггүй,
- “Ард реалти” ХХК нь идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулдаггүй.

Стандарт болон холбогдох журмын шаардлагын дагуу нэгтгэлд хамрагдах бүх охин компаниудыг хамруулаагүй тул энэхүү тайлан нь зөвхөн удирдлагын шийдвэр гаргалтанд ашиглах зорилгоор бэлтгэгдсэн нэгдсэн санхүүгийн тайлан болно.

Нэгдсэн санхүүгийн тайланд хамрагдсан компаниудын хамрах хүрээг схемээр үзүүлбэл дараах байдалтай байна. Үүнд:

1.2. Санхүүгийн нэгдсэн тайланд хамрагдсан компаниудын товч мэдээлэл

Нэгдсэн санхүүгийн тайланд хамрагдсан охин компаниудын талаар товч танилцуулбал дараах байдалтай байна. Үүнд:

<p>Ард кредит ББСБ ХК</p>	<p>Ард Кредит ББСБ ХК нь 2011 оны 4 дүгээр сард Монгол Улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан, тус улсын нутаг дэвсгэрт СЗХ-ны тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа явуулдаг, 13,702 хувьцаа эзэмшигчидтэй олон нийтэд нээлттэй, “Ард Санхүүгийн Нэгдэл” ХК-ийн хөрөнгө оруулалттай компани юм.</p> <p>Үндсэн үйл ажиллагаа нь зээлийн үйл ажиллагаа бөгөөд үйл ажиллагаа нь ажил, үйлчилгээний дараах төрлүүдэд ангилагддаг. Үүнд: 1.Зээл, 2.Гадаад валютын арилжаа, 3.Хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх, 4.Итгэлцэл, 5.Богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх, 6.Цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гүйвуулгын үйлчилгээ</p>
<p>Ард даатгал ХК</p>	<p>Ард Даатгал ХК нь 1994 оны 3 дүгээр сарын 22-ний өдөр Монголын анхны хувийн даатгалын компани болж үүсгэн байгуулагдсан.</p> <p>Компани нь 2018 онд 7.5 сая ширхэг энгийн хувьцааг олон нийтэд санал болгон үнэт цаасны анхдагч зах зээл дээр арилжаалж, 2018 оны 4 дүгээр сарын 20-нд хувьцаат компанийн хэлбэрт шилжин, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн газарт бүртгүүлсэн.</p> <p>Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2007 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдрийн №211 дугаар тогтоолоор ердийн даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн ТЗ-201/16 тоот гэрчилгээ авсан.</p> <p>Компанийн үндсэн үйл ажиллагаа нь ердийн даатгалын үйл ажиллагаа бөгөөд үйл ажиллагаа нь даатгалын дараах хэлбэрүүдэд ангилагддаг. Үүнд: 1.Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал, 2.Хөрөнгийн даатгал, 3.Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал, 4.Авто тээврийн хэрэгслийн жолоочийн хариуцлагын даатгал, 5.Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал, 6.Хариуцлагын даатгал, 7.Барилга угсралтын даатгал, 8.Ачааны даатгал, 9.Санхүүгийн даатгал, 10.Агаарын хөлгийн даатгал, 11.Мал амьтдын</p>

	даатгал, 12.Итгэлцлийн даатгал, 13.Зээлийн даатгал, 14.Газар тариалангийн даатгал зэрэг багтана.
Ард секюритиз ҮЦК ХХК	<p>Ард Секюритиз ҮЦК ХХК нь анх 1997 онд Батс Инвест ХХК нэрээр улсын бүртгэлийн албанд бүртгүүлж брокер, дилерийн үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн. Батс Инвест ХХК-ийн нэрийг 2009.12.11-ны өдөр “Монет” ХХК болгон, “Монет ХХК”-ийн нэрийг 2012.02.14-ний өдөр “Монет Капитал” ХХК болгон, “Монет Капитал” ХХК-ийн нэрийг 2014.09.15-ны өдөр “Монет капитал ҮЦК” ХХК, “Монет капитал ҮЦК” ХХК-ийн нэрийг 2015.01.27-ны өдөр “Ард Секюритиз ҮЦК” ХХК болгон тус тус өөрчилсөн.</p> <p>СЗХ-ны 2003.12.18-ны өдрийн №29 тоот тогтоолоор үнэт цаасны зах зээл дээр брокер, дилерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл, СЗХ-ны 2007.08.17-ны №111 тоот тогтоолоор андеррайтерийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг, СЗХ-ны 2010.06.16-ны өдрийн №164 тоот тогтоолоор үнэт цаасны зах зээлд хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг тус тус авсан.</p> <p>2013.12.12-ны өдрийн 506 тоот тогтоолоор “Үнэт цаасны зах зээлд зохицуулалттай үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн тухай журам” шинэчлэгдэн батлагдаж тусгай зөвшөөрлийг хугацаагүй болгон өөрчилсөн.</p> <p>СЗХ-ны даргын 2019.01.28-ны өдрийн 47 тоот тушаалаар номинал дансаар дамжуулан харилцагчдад брокерийн үйлчилгээ үзүүлэх тусгай зөвшөөрлийг нэмж авсан.</p>
Ард менежмент ҮЦК ХХК	<p>Ард менежмент ҮЦК ХХК нь 2011 оны 9 дүгээр сарын 6-ны өдөр анх үүсгэн байгуулагдсан ба тухайн үед компанийн оноосон нэр нь Ард санхүүгийн нэгдэл ХХК байсан бөгөөд 2016 оны 5 дугаар сарын 2-ны өдөр Ард менежмент ҮЦК ХХК болгон өөрчилсөн. Монгол улсад бүртгэлтэй, компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээнд хариуцлага хүлээдэг 100 хувь дотоодын хөрөнгө оруулалттай компани юм.</p> <p>Компанийн үндсэн үйл ажиллагаа нь Гадаад худалдаа эрхлэх үйл ажиллагаа байсан бөгөөд 2016 оны 5 дугаар сарын 2-ны өдөр өөрчилж Хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаа эрхлэх үйл ажиллагаа болгон гадаад худалдаа эрхлэх үйл ажиллагааг хасуулсан байна.</p> <p>Компани үйл ажиллагааны чиглэл өөрчилсөний дагуу СЗХ-ноос 2016 оны 2 дугаар сарын 24-ний өдөр ТЗ 309/09 тоот Хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ авсан байна.</p>
Ард венчурс ХХК	<p>Компани нь 2019 оны 12 дугаар сарын 24-ны өдөр Монгол улсын хууль тогтоомжийн дагуу хязгаарлагдмал хариуцлагатай компанийн хэлбэрээр үүсгэн байгуулагдсан.</p> <p>Компанийн үндсэн үйл ажиллагаа нь бизнесийн зөвлөгөө өгөх чиглэлээр үйл ажиллагааг эрхлэн явуулж байна.</p>
Тэнгэр системс ХХК	<p>Тэнгэр системс ХХК нь 2007 оны 7 дугаар сарын 16-нд үүсгэн байгуулагчдын 01 дугаар тогтоолоор байгуулагдсан.</p> <p>Компанийн үйл ажиллагааны үндсэн чиглэл нь 1.Програм хангамж боловсруулах, 2.Компьютерын тоног төхөөрөмжийн худалдаа, үйлчилгээ 3.Программын засвар үйлчилгээ, түрээс, зөвлөгөө өгөх, сургалт зэрэг байна.</p>
Эм и си партнерс ХХК	<p>Эм и си партнерс ХХК нь 2013 оны 08 дугаар сарын 22-ны өдөр хувьцаа эзэмшигчдийн шийдвэрээр байгуулагдсан. Үндсэн үйл ажиллагааны чиглэл</p>

	<p>нь цахим худалдаа, гадаад худалдаа, худалдааны зуучлалийн үйл ажиллагаа байна.</p> <p>Үүсгэн байгуулагдсанаас хойш Mmart.mn сайтаар дамжуулан цахим худалдаа эрхэлдэг байсан ч 2018 онд Ард санхүүгийн нэгдэл ХК компанийн нийт хувьцааны 40 хувийг худалдан авч, 2019 оноос Ardshop.mn цахим сайтаар дамжуулан онлайн худалдааг явуулж байна.</p>
Ард суппорт ХХК	<p>Ард суппорт ХХК нь 2017 оны 02 дугаар сарын 21-ний өдөр “Рийл эстэйт траст” нэртэйгээр МУ-н хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд тус улсын нутаг дэвсгэр дээр үйл ажиллагаа явуулдаг, компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээнд хариуцлага хүлээдэг компани юм.</p> <p>Компанийн 2021 оны 10 дугаар сарын 28-ны өдрийн 21/04 дугаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тогтоолоор шинэчлэн баталсан дүрэмд компани нь утасны дуудлагын төвийн үйлчилгээ эрхэлнэ гэж заасны дагуу компани уг үйл ажиллагааг явуулж байна.</p>
Ард лизинг ХХК	<p>Ард лизинг ХХК нь 2015 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдөр гадаад худалдааны чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулахаар үүсгэн байгуулагдсан.</p> <p>Компанийн явуулж буй үндсэн үйл ажиллагаа нь санхүүгийн түрээсийн үйл ажиллагаа бөгөөд 2019 онд тус үйл ажиллагааг эрхлэхээр улсын бүртгэлд нэмж бүртгүүлсэн.</p>
Ард актив ХЗХ	<p>Ард актив ХЗХ нь 2004 оны 12 дугаар сард Монгол улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан, тус улсын нутаг дэвсгэрт СЗХ-ны тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа явуулдаг, 1200 гаруй гишүүдтэй, хоршоо юм. Хоршооны эрх барих дээд байгууллага нь бүх гишүүдийн хурал бөгөөд бүх гишүүдийн хурлаас Тэргүүлэгчдийн зөвлөл болон Хяналтын зөвлөлийг сонгодог. Үндсэн үйл ажиллагаа нь хадгаламж, зээлийн үйл ажиллагаа юм.</p>
Ард пропертиз ХХК	<p>Ард пропертиз ХХК нь анх 2017 оны 3 дугаар сарын 07-ны өдөр Ард Проп Инвест ХХК нэртэйгээр үүсгэн байгуулагдаж, 2018 оны 2 дугаар сард Ард Пропертиз ХХК болгон нэрээ өөрчилсөн. Компанийн үндсэн үйл ажиллагаа нь бизнесийн зөвлөгөө өгөх юм.</p>
Ард бит ХХК	<p>Ард бит ХХК нь анх 2017 онд Рийл Эстэйт Фонд ХХК нэртэйгээр үүсгэн байгуулагдаж байсан. Үндсэн үйл ажиллагаа нь “Үл хөдлөх хөрөнгийн зуучлал”-ын үйл ажиллагаа бөгөөд тайлангийн хугацаанд крипто валютын арилжаа эрхлэх үйл ажиллагаа явуулж байна.</p>
Ардэкс ХХК	<p>Ардэкс ХХК нь анх 2020 оны 3 дугаар сарын 11-ний өдөр үүсгэн байгуулагдсан. Үндсэн үйл ажиллагааны чиглэл нь Программ хангамж хөгжүүлэлт, Бизнесийн зөвлөгөө өгөх чиглэлээр үүсгэн байгуулагдсан ба одоогоор DAX.mn крипто валютын цахим (хувийн) биржийн үйл ажиллагаа явуулж байна.</p>
Крипто үндэстэн ХК	<p>Компани нь анх 2002 оны 4 дүгээр сарын 23-ны өдөр “Булган Ундрага” нэртэйгээр Монгол Улсын хуулийн дагуу үүсгэн байгуулагдсан бөгөөд тус улсын нутаг дэвсгэр дээр үйл ажиллагаа явуулдаг, компанийн өөрийн хөрөнгийн хэмжээнд хариуцлага хүлээдэг компани юм.</p> <p>Компанийн 2021 оны 8 дугаар сарын 02-ны өдрийн 21/09 дугаар хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тогтоолоор шинэчлэн баталсан дүрэмд компани нь гадаад худалдаа, крипто валют судалгаа, бизнесийн зөвлөгөөний үйл ажиллагаа эрхэлнэ гэж заасны дагуу компани уг үйл ажиллагаануудыг явуулж байна.</p>
Ард финтек солюшн ХХК	<p>Компани нь 2017 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдөр Крипто үндэстэн нэрээр 3 жилийн хугацаатай үүсгэн байгуулагдсан. Компанийн ТУЗ-ийн тогтоолоор үйл ажиллагааны үндсэн чиглэлийг 2020 оны 12 дугаар сарын</p>

18-ны өдрийг хүртэл гурван жилийн хугацаанд тогтоосон ба тусгай зориулалтын тоног төхөөрөмжөөр цахим мөнгөний олборлолт хийх, цахим мөнгөнд хөрөнгө оруулалт хийх гэсэн чиглэлээр тогтоосон.

2021 оны 7 дугаар сард компанийн нэрийг Ард финтек солишн ХХК болгон өөрчилсөн.

2. Монголын бизнесийн орчин

Монгол Улсын улс төр, эдийн засгийн орчны өөрчлөлт, хууль эрх зүй, татвар, хууль тогтоох тогтолцооны хөгжил тасралтгүй үргэлжлэх шинж чанартай байгаа ба Монгол Улсын эдийн засгийн тогтвортой хөгжил нь эдгээр өөрчлөлтөөс ихээхэн хамаардаг.

Ковид 19 цар тахлын улмаас эдийн засагт гарч буй хямрал, олон улсын цэрэг улс төрийн хурцадмал байдал, дэлхий нийтийг хамарсан тээвэр ложистикийн хүндрэл манай улсын эдийн засаг, банк, санхүүгийн салбарт сөрөг нөлөө үзүүлсээр байна. Коронавируст халдвар (COVID-19)-ын цар тахалтай холбоотой хямралын дараа Монголын эдийн засаг тогтвортой сэргэх үе шатанд орсон.

Монгол Улсын эдийн засгийн өсөлт 2022 онд 4.8 хувьд хүрсэн бөгөөд энэхүү өсөлтөд КОВИД-19 цар тахалтай холбоотой хязгаарлалтуудыг цуцалсан, хөдөө аж ахуйн салбар эрчтэй сэргэсэн, төр, хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг өргөжүүлэх зэрэг Монгол улсын Засгийн газраас авч хэрэгжүүлсэн зарим арга хэмжээ болон өрхийн хэрэглээний өсөлт нь дотоод эрэлтэд эергээр нөлөөлж байна. Бизнесийн орчныг сайжруулах, ЖДҮ-ийн санхүүжилтийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, эдийн засгийг нэн тэргүүнд сэргээн босгож хөгжүүлэх боломжийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн Засгийн газрын хүчин чармайлт, хөрөнгийн зах зээлийг хөгжүүлэх үйл ажиллагааны өргөтгөсөн төлөвлөгөө нь Монголын эдийн засгийн тогтвортой байдал, хөгжилд зохих хувь нэмэр оруулах төлөвтэй байна.

Мөн 2022 онд Монгол улсын Засгийн газраас дэвшүүлсэн “Шинэ сэргэлтийн бодлого” нь Монгол Улсын эдийн засгийн хараат бус, бие даасан байдлыг бэхжүүлэх, Коронавируст халдвар /КОВИД-19/-т цар тахлын эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хөгжлийг хязгаарлагч хүчин зүйлийг цаг алдалгүй шийдвэрлэж, “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх суурь нөхцөлийг бүрдүүлэх, эдийн засаг, дэд бүтэц болон төрийн бүтээмжийг сайжруулахад чиглэсэн 10 хүртэлх жилийн хугацаанд хэрэгжих дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөр юм.

3. Ерөнхий мэдээлэл, СТОУС-ын хэрэглээ, тасралтгүй үйл ажиллагааны таамаглал

Эдгээр санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандартын зөвлөл (“НББОУСЗ”)-өөс баталсан Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт (“СТОУС”)-д нийцүүлэн бэлтгэсэн болно.

Эдгээр санхүүгийн тайланг Групп нь тасралтгүй байх зарчмын дагуу бэлтгэсэн.

2021 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусгавар болсон нэгдсэн санхүүгийн тайлангууд түүний тодруулгуудыг 2022 оны 9 дугаар сарын 15-ны өдөр группийн удирдлага баталсан. (Тодруулга 46-г харна уу).

Тасралтгүй үйл ажиллагаа

НББОУС 1-д заасны дагуу удирдлага нь тайлант хугацаанаас хойш багадаа 12 сарын ирээдүйн хугацаанд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахад эргэлзээ төрүүлэх асуудлууд байгаа эсэхийг үнэлэх шаардлагатай. Ийнхүү үнэлэхдээ одоогийн болон хүлээгдэж буй ашигт ажиллагаа, зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарь, боломжит санхүүжилтийн эх үүсвэр болон үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэн явуулах чадавх зэрэг өргөн хүрээний хүчин зүйлсийг харгалзан үзнэ.

Группийн тасралтгүй үйл ажиллагаанд эргэлзээ үүсгэх томоохон үйл явдал, нөхцөл байдалтай холбоотой тодорхойгүй байдал байхгүй байна.

4. Шинэ болон өөрчлөлт орсон стандартууд болон хэрэглээний тайлбарууд

4.1. 2021 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хэрэгжүүлж эхэлсэн шинэ стандартууд

2021 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхлэх мэдэгдлүүд байгаа бөгөөд тэдгээр нь группийн санхүүгийн үр дүн болон байдалд томоохон нөлөө үзүүлэхээргүй байна.

Группт хамааралтай дараах стандартуудын өөрчлөлт нь 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж эхэлсэн. Үүнд:

- 2021 оны 6-р сарын 30-наас мөрдөх КОВИД-19-тэй холбоотой түрээсийн хөнгөлөлтүүд (СТОУС 16-д оруулсан нэмэлт өөрчлөлт)
- Хүүгийн хувь хэмжээний бенчмаркын шинэчлэлийн 2-р үе шат (СТОУС 9, НББОУС 39, СТОУС 7, СТОУС 4 болон СТОУС 16-ийн нэмэлт өөрчлөлтүүд)

4.2. Хүчин төгөлдөр болоогүй буюу хэрэглэж эхлээгүй стандартууд, стандартын нэмэлт өөрчлөлт болон тайлбарууд

Нэгдсэн санхүүгийн тайланг баталсан өдрийн байдлаар хүчин төгөлдөр мөрдөх хугацаа болоогүй НББОУС3-ийн өөрчлөлт оруулсан стандарт болон түүний тайлбарууд байгаа ба Групп нь тэдгээр стандарт болон өөрчлөлтийг урьдчилан мөрдөж эхлээгүй байгаа юм.

Группийн удирдлага тухайн өөрчлөлтүүдийг хүчин төгөлдөр болох өдөр эсвэл түүний дараагаар мөрдөж эхлэхээр төлөвлөж байна. Тайлант онд дагаж мөрдөх шаардлагагүй тухайн өөрчлөлтүүдийг тодруулаагүй ба тэдгээр нь нэгдсэн санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөлөл үзүүлэхгүй.

Тайлант онд хүчин төгөлдөр болоогүй стандарт, нэмэлт өөрчлөлтүүд нь:

- СТОУС 17 Даатгалын гэрээ
- СТОУС 17 Даатгалын гэрээнд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт (СТОУС 17 ба СТОУС 4-ийн нэмэлт өөрчлөлт)
- Үзэл баримтлалын хүрээний эшлэл
- Зориулалтын дагуу ашиглахаас өмнөх орлого (НББОУС 16-д оруулсан нэмэлт өөрчлөлт)
- Түвэгтэй гэрээнүүд – Гэрээг биелүүлэх зардал (НББОУС 37-ын нэмэлт өөрчлөлт)
- СТОУС-ын 2018-2020 оны мөчлөгийн жилийн сайжруулалт (СТОУС 1, СТОУС 9, СТОУС 16, НББОУС 41-д нэмэлт өөрчлөлт оруулах)
- Өр төлбөрийг богино болон урт хугацаат гэж ангилах (НББОУС 1-ийн нэмэлт өөрчлөлт).
- Нэг удаагийн гүйлгээгээр хөрөнгө, өр төлбөртэй холбоотой хойшлогдсон татвар

Удирдлага нь тухайн стандартын өөрчлөлтийг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж эхлэх өдрөөс мөрдөх төлөвлөгөөтэй байна.

5. Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд

5.1. Бүртгэлийн суурь

Эдгээр нэгдсэн санхүүгийн тайланг аккруэл сууриар бэлтгэсэн ба үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээ, хөрөнгө оруулалт болон тодорхой санхүүгийн хэрэглүүрүүдээс бусад зүйлсийг түүхэн өртгийн сууриар бэлтгэсэн.

5.2. Нэгтгэлийн суурь

Групп нь толгой компани болон түүний охин компаниудын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусгавар болсон санхүүгийн тайлангуудыг нэгтгэсэн. Бүх охин компаниудын санхүүгийн тайлагналын жил нь 2021 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусгавар болдог. Нэгдсэн санхүүгийн тайлан толилуулахад компани хоорондын үлдэгдэл, ажил гүйлгээ болон дотоодын ажил гүйлгээнээс үүссэн аливаа хэрэгжээгүй олзыг устгана. Компани хоорондын хөрөнгө борлуулалтаас үүсэн хэрэгжээгүй алдагдлыг группийн нэгтгэлээс устгахад, группийн тайлагналын зорилгоор тухайн хөрөнгөнд үнэ цэнийн бууралтын шинжилгээ хийнэ. Охин компаниудын баримталсан

нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого нь группийн бодлогоос зөрүүтэй бол группийн бодлогод нийцүүлэх тохируулга хийнэ.

Шинээр худалдан авсан болон борлуулсан охин компанийн ашиг, алдагдал болон бусад дэлгэрэнгүй орлогыг худалдан авалт эсвэл борлуулалт хүчин төгөлдөр болсон өдрөөр хүлээн зөвшөөрнө.

Групп нь охин компаниудын нийт дэлгэрэнгүй орлого болон ашиг, алдагдлыг эзэмшлийн хувьд үйлдүүлэн эзэмшигчид болон хяналтын бус хувь оролцоонд хуваарилна.

5.3. Бизнесийн нэгдэл

НББ-ийн худалдан авалтын аргыг Групп охин компани худалдаж авахад ашиглана. Охин компанийн хяналтыг авахад төлсөн нийт төлбөрт худалдан авалтын өдрөөрх шилжүүлсэн хөрөнгийн зах зээлийн үнэ цэнэ, холбогдох өр төлбөр болон группийн өмчийн хэсэг болон хөрөнгө болон өр төлбөрийн болзошгүй тохиролцоог хамруулж тооцно. Худалдан авалтын зардлыг гарсан дүнгээр нь зардлаа хүлээн зөвшөөрнө. Худалдан авсан хөрөнгө болон өр төлбөрийг худалдан авалтын өдрөөрх зах зээлийн үнээр хэмжинэ.

5.4. Гадаад валют хөрвүүлэлт

Үйл ажиллагааны болон толилуулгын валют

Нэгдсэн санхүүгийн тайлангууд нь Монгол төгрөгөөр илэрхийлэгддэг ба толгой компанийн үйл ажиллагааны валюттай ижил юм.

Гадаад валютаарх ажил гүйлгээ болон үлдэгдэл

Нэгдсэн санхүүгийн тайланг бэлтгэхэд үйл ажиллагааны валютаас бусад валютаарх ажил гүйлгээг ажил гүйлгээ гарсан өдөр Монголбанкнаас зарласан ханшаар бүртгэнэ. Тайлант хугацаа бүрийн эцэст гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн зүйлсийг Монголбанкнаас тайлагналын өдрөөр зарласан ханшийг ашиглан дахин хөрвүүлэх бөгөөд 2021 оны 12 дугаар сарын 31-нд төгрөгийн амдоллартой харьцах ханш 2,848.80 байв (2020 оны 12 дугаар сарын 31-нд: 1 ам.доллар 2,849.51 төгрөг)

Мөнгөн бус зүйлсийг дахин хөрвүүлэхгүй бөгөөд бодит үнэ цэн тодорхойлогдсон өдрийн ханшаар дахин хөрвүүлсэн гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн бодит үнэ цэнээр бүртгэсэн мөнгөн бус зүйлсээс бусад мөнгөн бус зүйлсийг ажил гүйлгээ гарсан өдрийн валютын ханшийг ашиглан хөрвүүлсэн түүхэн өртгөөр хэмжинэ.

Мөнгөн зүйлсийг дахин хөрвүүлэх болон төлбөр тооцоо хийхэд үүссэн ханшийн зөрүүг тухайн хугацааны ашиг, алдагдалд багтаана. Мөнгөн бус зүйлсийн хөрвүүлгээс үүссэн зөрүүний олз, гарзыг шууд өмчид хүлээн зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд бодит үнэ цэнээр илэрхийлэгдсэн мөнгөн бус зүйлсийн дахин хөрвүүлгээс үүссэн ханшийн зөрүүг тайлант хугацааны ашиг, алдагдалд багтаана. Тийм мөнгөн бус зүйлсийн хувьд олз, гарзын аливаа ханшийн зөрүүний хэсгийг шууд өмчид хүлээн зөвшөөрнө.

5.5. Сегментийн тайлагнал

Групп нь 5 үйл ажиллагааны сегменттэй. Группийн удирдлага үйл ажиллагааны сегментээ тодорхойлохдоо Группээс гаргадаг гол бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг төлөөлдөг үйлчилгээний шугамыг баримталдаг.

Дээрх үйл ажиллагааны сегментүүдийн үйлчилгээний шугам өөр өөр технологи, нөөц болон маркетингийн хандлага шаардагддаг учраас тус тусад нь эрхэлдэг. Сегмент хооронд бараа, ажил үйлчилгээ солилцохдоо ижил төстэй бараа, ажил үйлчилгээг холбоогүй талд борлуулах үнээр тооцон бүртгэдэг.

Удирдлагын зорилгоор Групп нь санхүүгийн тайланд ашигласантай ижил хэмжилтийн бодлогыг ашигладаг.

5.6. Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Нэгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан бэлтгэх зорилгоор Мөнгөтэй адилтгах хөрөнгөнд үнэ цэнийг нь өөрчлөх өчүүхэн бага эрсдэлийг мэдэрдэг, мөнгөний тодорхой дүнд чөлөөтэй хувирдаг, хөрвөх чадвар сайтай богино хугацааны хөрөнгө оруулалт зэргийг хамруулдаг. Мөнгөтэй адилтгах хөрөнгийг хөрөнгө оруулалт болон бусад зорилгоос илүү богино хугацаат өр төлбөрийг барагдуулах зорилгоор эзэмшдэг. Хэрэв мөнгөтэй адилтгах хөрөнгийн үнэ цэнийг нь өөрчлөх өчүүхэн бага эрсдэлийг мэдэрдэг, мөнгөний тодорхой дүнд чөлөөтэй хувирдаг бол Групп нь хөрөнгө оруулалтыг мөнгөтэй адилтгах хөрөнгөөр ангилна.

5.7. Санхүүгийн хэрэглүүр

Хүлээн зөвшөөрөлт ба үл хүлээн зөвшөөрөлт

Групп нь тухайн санхүүгийн хэрэглүүрт хамаарах гэрээний оролцогч тал болсон үед санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрдөг.

Санхүүгийн хөрөнгөөс бий болох мөнгөний урсгал дах гэрээний эрх дуусгавар болоход эсвэл санхүүгийн хөрөнгөнд хамаарах бүх бодит эрсдэл, өгөөж шилжихэд санхүүгийн хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн хөрөнгийн ангилал ба анхдагч хэмжилт

Санхүүгийн хувьд чухал бүрэлдэхүүн хэсэг агуулаагүй дансны авлага болон СТОУС 15-ын дагуу ажил гүйлгээний үнээр бүртгэхээс бусад бүх санхүүгийн хөрөнгийг ажил гүйлгээний зардлыг тохируулсан бодит үнэ цэнээр хэмжинэ.

Хейджийн хэрэглүүрээс бусад санхүүгийн хөрөнгийг дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

- Хорогдуулсан өртөг
- Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦБДО)
- Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг нь ашиг алдагдалд бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦАА)

Тайлант онд группт БҮЦБДО-оор ангилагдах санхүүгийн хөрөнгөтэй байна. Ангиллыг тодорхойлохдоо:

- Санхүүгийн хөрөнгийг зохицуулах бизнесийн загвар
- Санхүүгийн хөрөнгийн гэрээлсэн мөнгөн урсгалын шинж чанарыг тус тус харгалзан үзнэ.

Санхүүгийн хөрөнгөтэй холбоотой бүх орлого болон зардал нь санхүүгийн зардал, санхүүгийн олз болон бусад санхүүгийн зүйлсээр орлого болон зардалд хүлээн зөвшөөрөгдөх ба харин дансны авлагын үнэ цэнийн бууралтыг бусад зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн хөрөнгийн дараа үеийн хэмжилт

Хорогдуулсан өртгөөр бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө

Дараах хоёр нөхцөл биелсэн тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийг хорогдуулсан өртгөөр хэмжинэ (БҮЦАА-аар ангилагдаагүй үед):

- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийг гэрээний мөнгөн урсгал “цуглуулах зорилгоор санхүүгийн хөрөнгө эзэмшдэг” бизнесийн загварын хүрээнд эзэмшиж байгаа бол, мөн
- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийн мөнгөн урсгал нь "зөвхөн үндсэн ба хүүгийн төлбөр" (SPPI) байвал.

Санхүүгийн хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрсний дараа хорогдуулсан өртгөөс үнэ цэнийн бууралтын хасагдуулгыг хассан дүнгээр хэмжинэ. Хүүг үр ашигт хүүгийн аргаар тооцоолно. Анхны үнэ цэнийн бууралтын хасагдуулга болон дараа үеийн өөрчлөлтүүдийг ашиг, алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦАА)

Хорогдуулсан өртгөөр хэмжих эсвэл бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх ангиллын шаардлагад нийцэхгүй санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэнэ.

Мөн тодорхой тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэхээр тогтож болно. Тухайлбал групп дараа үед хорогдуулсан өртгөөр хэмжих эсвэл бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгийг анх хүлээн зөвшөөрөхдөө бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг ашиг, алдагдалд бүртгэх сонголт хийж болно.

Ийм сонголтыг зөвхөн нягтлан бодох бүртгэлийн зөрүүтэй байдлыг арилгах эсвэл ихээхэн хэмжээгээр бууруулж байгаа тохиолдолд хийнэ.

Дээрх сонголтыг бүх ижил төстэй ажил гүйлгээнд мөрдөх шаардлагагүй. Харин энэ нь илүү мэдээлэл бий болгож байгаа тохиолдолд групп сонгож болох хувилбар юм.

Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх санхүүгийн хөрөнгө (БҮЦБДО)

Дараах хоёр нөхцөл биелсэн тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлнэ:

- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийг гэрээний мөнгөн урсгал “цуглуулах ба борлуулах зорилгоор санхүүгийн хөрөнгө эзэмшдэг” бизнесийн загварын хүрээнд эзэмшиж байгаа бол, мөн
- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийн мөнгөн урсгал нь "зөвхөн үндсэн ба хүүгийн төлбөр" (SPPI) байвал.

Хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрөх үед бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрөгдсөн олз, гарзыг ашиг, алдагдалд дахин ангилна.

Санхүүгийн хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт

СТОУС 9-ийн дагуу хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлын үнэ цэнийн бууралтыг тооцохдоо илүү ирээдүйд чиглэсэн мэдээлэлд суурилах болсон ба үүнийг хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлын аргачлал гэж нэрлэдэг.

Энэхүү шаардлагын дагуу хорогдсон өртгөөр болон БҮЦБДО-оор хэмжигдэх зээл, бусад өрийн төрлийн санхүүгийн хөрөнгүүд, дансны авлага, СТОУС 15-ын дагуу хүлээн зөвшөөрөгдөн, хэмжигдсэн гэрээний хөрөнгө, зээлийн үүрэг болон БҮЦАА-аар хэмжигддэггүй зарим санхүүгийн баталгааны гэрээг хамруулна.

Зээлийн алдагдлыг хүлээн зөвшөөрөхөд Групп нь зээлийн алдагдал үүсэх нөхцөл бий болохыг хүлээх шаардлагагүй болсон. Үүний оронд Групп нь зээлийн эрсдэлийг үнэлэх болон хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг хэмжихдээ өнгөрсөн үйл явдлууд, одоогийн нөхцөл байдал, хэрэглүүрийн ирээдүйн мөнгөн урсгалын хүлээгдэж буй цуглуулгад нөлөөлөх үндэслэлтэй дэмжигдэхүйц таамаглал зэрэг мэдээллийг харгалзан үздэг.

Тус аргачлалыг ашиглахад дараах зүйлсийг ялгаж харах шаардлагатай. Үүнд:

- Тухайн санхүүгийн хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрснөөс хойш түүний зээлийн эрсдэл их хэмжээгээр нэмэгдээгүй, тайлант хугацааны үеэр бага эрсдэлтэй байгаа бол (Шатлал 1)
- Анхны хүлээн зөвшөөрөлтөө хойш зээлийн чанар мэдэгдэхүйц муудсан, зээлийн эрсдэл бага биш байгаа санхүүгийн хэрэглүүрүүд (Шатлал 2)
- Шатлал 3 нь тайлагналын өдөр үнэ цэн бууралтын бодит нотолгоо олдсон санхүүгийн хөрөнгүүдийг хамруулна.

Дараагийн 12 сард хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг Шатлал 1-д, нийт хугацаанд хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг Шатлал 2-д хүлээн зөвшөөрнө.

Хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг хэмжихдээ санхүүгийн хэрэглүүрийн хүлээгдэж буй хугацаанд зээлийн алдагдлын магадлалын жингийн тооцооллоор тодорхойлно.

Зээлийн эрсдэлийн сан

Санхүүгийн зохицуулах хорооны зохицуулалттай Ард кредит ББСБ ХК болон Ард актив ХЗХ зэрэг компаниуд нь Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга болон Сангийн сайдын 2015 оны 5 дугаар сарын 13-ны өдрийн 145/124 тоот тушаалаар батлагдсан “Хадгаламж, зээлийн хоршооны активыг ангилах, активын эрсдэлийн сан байгуулж, зарцуулах журам” болон 2020 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн 998 тоот тушаалаар батлагдсан “Банк бус санхүүгийн байгууллагын активыг ангилах, активын эрсдэлийн сан байгуулж, зарцуулах журам”-н дагуу активыг цаг хугацаагаар хэмжин доорх байдлаар ангилж үлдэгдлээс нь эрсдэлийн сан байгуулдаг.

Ангилал	Банк бус санхүүгийн байгууллага		Хадгаламж, зээлийн хоршоо	
	Хугацаа	Хувь	Хугацаа	Хувь
Хэвийн	30 хоног хүртэл	Сан байгуулахгүй	Хугацаа хэтрээгүй	Сан байгуулахгүй
Хугацаа хэтэрсэн	90 хоног хүртэл	5%	90 хоног хүртэл	5%
Хэвийн бус	91-180 хоног	25%	91-180 хоног	25%
Эргэлзээтэй	181-360 хоног	50%	181-360 хоног	50%
Муу	361-ээс дээш	100%	361-ээс дээш	100%

Өмчид оруулсан хөрөнгө оруулалт

Худалдан арилжих зорилгоор эзэмшээгүй өмчийн хэрэглүүрт оруулсан хөрөнгө оруулалтын бодит үнэ цэнийн дараагийн тайлант үе дэх өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод толилуулахаар эргэлт буцалтгүй сонголт хийж болно. Бусад дэлгэрэнгүй орлогод толилуулсан дүнг дараагийн тайлант үед ашиг, алдагдалд шилжүүлэхгүй. Гэвч групп нь хуримтлагдсан олз, гарзыг өмчийн бүрэлдэхүүн хэсгийн дотор шилжүүлж болох юм. Тус ангиллаар бүртгэсэн хөрөнгө оруулалтуудаас хүлээн авах ногдол ашгийг ашиг, алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

Дансны болон бусад авлага, гэрээний хөрөнгө

Групп нь бизнесийн хэвийн үйл ажиллагааны явцад үүссэн дансны болон бусад авлага, гэрээний хөрөнгийг хялбаршуулсан аргаар нягтлан бодох бүртгэлд тусгадаг бөгөөд алдагдлын нөөцийг хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлын аргаар бүртгэдэг. Эдгээр нь санхүүгийн хэрэглүүрийн ашиглалтын хугацааны аль ч үед төлбөр төлөгдөхгүй (дефолт) болох магадлалыг харгалзан үзсэн гэрээний мөнгөн урсгалын хүлээгдэж буй дутагдал юм. Нөөцийн матрицыг ашиглан хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг тооцоолохдоо Групп нь өөрийн түүхэн туршлага, гадаад хүчин зүйлс, ирээдүйд чиглэсэн мэдээллийг ашигладаг.

Санхүүгийн өр төлбөрийн ангилал болон хэмжилт

Группийн санхүүгийн өр төлбөрт зээл, дансны болон бусад өглөг, бусад санхүүгийн хэрэглүүрүүд орно.

Санхүүгийн өр төлбөрийг БҮЦАА-с өөрөөр хэмжих үед ажил гүйлгээний үнэ цэнийг тохируулсан бодит үнэ цэнээр нь хэмждэг.

Дараа үед санхүүгийн өр төлбөрийг БҮЦАА-р тодорхойлсон санхүүгийн өр төлбөр болон деривативаас бусад тохиолдолд үр ашигт хүүгийн арга ашиглан хорогдсон өртгөөр хэмжинэ. Бодит үнэ цэнийн олз гарзыг ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө. Бүх хүүтэй холбоотой зардал болон санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг санхүүгийн зардал эсвэл санхүүгийн орлогоор хүлээн зөвшөөрнө.

5.8. Бараа материал

Бараа материалыг өртөг ба цэвэр боломжит үнэ цэнийн аль багаар тайлагнана. Бараа материалын өртөг жинлэсэн дундаж өртгийн зарчимд суурилдаг ба бараа материалын худалдан авалтын зардал болон одоогийн байршил, нөхцөлд авчрахтай холбоотой гарсан бүх зардал багтана. Цэвэр боломжит үнэ цэнийг бизнесийн хэвийн ажиллагааны үеийн бараа материалын борлуулах үнээс бараа материалыг иж бүрдэл болгох зардал ба борлуулах зардлыг хасаж тооцно.

5.9. Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо

Тухайн тайлант хугацаанд хамааруулан зардал гэж зөвшөөрч бүртгэхээс өмнө төлбөрийг нь урьдчилж төлсөн зарлагыг санхүүгийн байдлын тайлангийн хөрөнгийн зүйл ангид хамааруулан урьдчилж төлсөн зардал гэж бүртгэнэ. Ийм төрлийн зардлуудыг дараагийн тайлант үеийн холбогдох зардалд нь шингээнэ.

Бараа материал, бусад зүйлсийг худалдан авахаар төлсөн урьдчилгааг урьдчилж төлсөн тооцоонд хамааруулна.

5.10. Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө, өр төлбөр болон зогсоосон үйл ажиллагаа

Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй хөрөнгийг уг ангилалд оруулахын яг өмнөх дансны үнэ болон бодит үнэ цэнээс борлуулалтын өртгийг хассан дүнгийн аль багаар хэмжинэ. Ийм хөрөнгийг элэгдүүлж, хорогдуулахгүй. Харин санхүүгийн хөрөнгө, хойшлогдсон татварын хөрөнгө зэрэг борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй хөрөнгийг ердийнхөөр хэмжинэ. Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй хөрөнгийн ангилалд орсон хөрөнгөнд элэгдэл хорогдол тооцохгүй.

5.11. Үндсэн хөрөнгө

Барилга, компьютер дагалдах хэрэглүүр болон бусад тоног төхөөрөмжийг зэрэг хөрөнгийг ашиглалтын байршилд авч ирэхэд гарсан зардлууд болон тухайн хөрөнгийг зориулалтын дагуу ашиглахад шаардлагатай гарсан зардлуудыг хамруулан худалдан авсан өртөг эсвэл үйлдвэрлэлийн өртгөөр анхлан бүртгэнэ. Санхүүгийн түрээсийн хөрөнгүүдийг барилга болон компьютер дагалдах хэрэглүүрийн адил бүртгэнэ. Ажил үйлчилгээний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн зорилгоор ашиглаж буй барилга, байгууламж, машин, тоног төхөөрөмж зэрэг хөрөнгүүдийг санхүүгийн тайланд дахин үнэлсэн дүн буюу дахин үнэлгээ хийсэн өдрөөрх дүнгээс дараа үеийн хуримтлагдсан элэгдсэн болон дараа үеийн үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хассан дүнгээр тайлагнана.

Элэгдлийг хөрөнгө тус бүрийн ашиглах хугацаагаар шулуун шугамын аргаар тооцож, ашиг алдагдлаар тусгана. Хөрөнгийг ашиглах боломжтой болсон үед элэгдүүлж эхэлнэ. Хөрөнгийн ашиглах хугацааг дараах байдлаар тогтооно.

Барилга, байгууламж	- 10-40 жил
Тээврийн хэрэгсэл	- 10-20 жил
Тавилга, эд хогшил	- 5-10 жил
Машин, тоног төхөөрөмж	- 3-30 жил

5.12. Биет бус хөрөнгө

Биет бус хөрөнгөнд патент, гүүдвил, франчайз, зохиогчийн эрх, лиценз, худалдааны тэмдэгт, программ хангамж, зохион байгуулалтын зардал зэрэг хөрөнгүүд хамаарахаас гадна виртуал хөрөнгө хамаарна.

Гаднаас худалдан авсан биет бус хөрөнгийг худалдан авалт хийсэн өдөр өртгөөр нь бүртгэнэ. Өртөг нь төлсөн мөнгөний дүн, өгсөн хөрөнгийн зах зээлийн үнэ, гарсан өр төлбөрт төлөх дүнгийн өнөөгийн үнэ цэн эсвэл хувьцаа гаргалтын хувьд хүлээн авсан санал бодлын зах зээлийн үнэ цэнээр хэмжигддэг.

Дотооддоо бий болгосон биет бус хөрөнгийн хувьд судалгаа хөгжүүлэлтийн зардлаас бусад өртөг зардлыг биет бус хөрөнгийн өртөгт капиталжуулдаг. Дотоодод бий болсон (үүссэн) гүүдвилыг хөрөнгө гэж бүртгэхгүй.

Биет бус хөрөнгийг хувьцаа болон өөр бусад мөнгөн бус хөрөнгөөр солилцох замаар олж бэлтгэж болно. Энэ тохиолдолд биет бус хөрөнгийн өртгийг шилжүүлэн өгсөн хөрөнгийн зах зээлийн үнэ эсвэл биет бус хөрөнгийн зах зээлийн үнэ хоёрын аль тодорхой байгаа үнээр үнэлнэ.

Дотооддоо хөгжүүлсэн програм хангамж

Мэдээлэл технологийн, харилцаа холбооны системийн зорилгоор шинээр хөгжүүлж буй програм хангамжийн судалгааны зардлыг гарсан үед нь зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Хөгжүүлэлтийн үе шатанд гарсан зардлыг дараах шаардлагыг хангаж байгаа тохиолдолд биет бус хөрөнгөнд хуримтлуулан бүртгэнэ. Үүнд:

- Хөгжүүлэлтийн зардлыг бодитоор хэмжиж болох
- Төслийн техникийн болон арилжааны үр дүн амжилттай болох нь тодорхой
- Групп нь тухайн төслийг хэрэгжүүлж дуусгахад шаардлагатай хангалттай нөөцтэй
- Тухайн программыг ашиглах эсвэл борлуулах боломжтой
- Тухайн программаас ирээдүйн эдийн засгийн өгөөж ирэх нь тодорхой

Дээрх капиталжуулалтын шаардлагыг хангаагүй зардлууд нь зардлаар хүлээн зөвшөөрөгдөнө.

Холбогдох зардлуудад програм хөгжүүлэхтэй холбоотой гарсан ажилчдын зардал, зээлийн өртөг болон нэмэгдэл зардлууд нь хөгжүүлэлтэд хамаарах хэмжээгээр хуваарилагдана.

Виртуал хөрөнгө

Групп нь “Ардбит” ХХК-ийн гаргасан АрдКойн болон АрдМааний зэрэг виртуал хөрөнгийг эзэмшдэг бөгөөд эдгээр виртуал хөрөнгийн бүртгэл, тайлагналтай холбоотой СТОУС, Монгол улсын нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн зохицуулалт байхгүй байна. Тиймээс Групп нь НББОУС-ын зөвлөлөөс санал болгож буй бүртгэлийн арга хандлагуудаас “Биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээний загвар”-ыг сонгон виртуал хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрч, бүртгэсэн.

Дараа үеийн хэмжилт

Ашиглах хугацаа нь тодорхой дотооддоо хөгжүүлэн капиталжуулсан програм зэрэг биет бус хөрөнгүүдийг өртгийн аргаар бүртгэх ба ашиглах хугацааны туршид шулуун шугамын аргаар хорогдуулна. Үлдэх өртөг болон ашиглах хугацааг тайлант жил бүр дахин тооцно. Мөн үнэ цэнийн бууралтын тест хийнэ. Биет бус хөрөнгүүдийн ашиглах хугацаа нь:

- Програм хангамж 2 жил
- Бусад 10 жил

Виртуал хөрөнгийн хувьд ашиглах хугацаа нь тодорхойгүй тул хорогдуулга тооцохгүй.

Капиталжуулж буй хөгжүүлэлт нь дуусаагүй програм хангамжийг хорогдуулахгүй боловч үнэ цэнийн бууралтын тест хийнэ.

Хорогдуулгын зардлыг санхүүгийн бус хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол, үнэ цэн бууралтын дансанд бүртгэнэ.

Програм хангамж болон брэнд нэртэй холбоотой дараа үед гарах засварын зардлыг зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Биет бус хөрөнгийг борлуулснаас үүсэх олз гарзыг борлуулалтын үнэ болон дансны үнийн зөрүүгээр хүлээн зөвшөөрч, бусад орлого болон зардлын дансанд ашиг болон алдагдлаар бүртгэнэ.

5.13. Гүүдвил, биет бус хөрөнгө болон үндсэн хөрөнгийн үнэ цэн бууралтын тест

Хөрөнгүүдийг үнэ цэнийн бууралтын зорилгоор тусдаа мөнгөний урсгалд (мөнгөн бий болгогч нэгж)-д суурилан боломжит хамгийн жижиг бүлгүүдэд хуваадаг. Үүний үр дүнд зарим хөрөнгийн үнэ цэнийн бууралт дангаараа хийгддэг бол зарим хөрөнгүүд мөнгө бий болгогч нэгжийн түвшинд үнэлэгддэг.

Гүүдвил хуваарилсан мөнгө бий болгогч нэгжүүдэд (Тухайн нэгжийг группийн удирдлага үйл ажиллагааны сегменттэй ижил түвшинд авч үздэг) дор хаяж жилд нэг удаа үнэ цэнийн бууралтын тест хийдэг. Бусад бүх нэгж хөрөнгө болон болон мөнгө бий болгодог нэгжүүдийн үнэ цэн бууралтын тестийг дансны үнэ нь нөхөгдөх үнээсээ бага байх нөхцөл үүссэн үед хийнэ.

Үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хөрөнгийн нөхөгдөх дүнгээс давсан дансны үнийн дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө. Нөхөгдөх дүн нь ашиглалтын үнэ цэн болон бодит үнэ цэнээс борлуулалтын өртгийг хассан дүнгийн аль өндрөөр тодорхойлогдоно. Ашиглалтын үнэ цэнийг тодорхойлохдоо удирдлага нь мөнгө бий болгогч нэгж бүрийн ирээдүйн мөнгөн урсгалыг тооцох ба тухайн мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнийг тооцохын тулд зохих дискаунтын түвшинг тодорхойлдог. Үнэ цэнийн бууралтын тестэд ашигласан мэдээлэл нь ирээдүйд гарах зохион байгуулалтын өөрчлөлт, хөрөнгийн сайжруулалтын үр нөлөөг хамруулаагүй Группийн хамгийн сүүлд батлагдсан төсөвт үндэслэдэг.

Мөнгө бий болгогч нэгжид үнэ цэнийн бууралтын гарзыг хуваарилахдаа тухайн нэгжид хамаарах гүүдвиллийн үлдэгдлийг хамгийн эхэнд бууруулна. Үлдсэн гарзыг нь мөнгө бий болгогч нэгжид хамаарах хөрөнгүүдэд тэнцүүлсэн хэмжээгээр хуваарилна.

Гүүдвиллээс бусад хөрөнгийн өмнө нь хүлээн зөвшөөрсөн үнэ цэнийн бууралтын алдагдал цаашид байхгүй болох шинж тэмдэг илэрсэн эсэхийг үнэлдэг. Хөрөнгийн болон бэлэн мөнгө үүсгэх нэгжийн нөхөгдөх үнэ нь түүний дансны үнээс давсан тохиолдолд үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг буцаана.

5.14. Түрээс

Групп нь түрээслэгч байх үед

Оффисын түрээсийн гэрээг сунгах нөхцөлтэйгөөр 2-3 жилийн хугацаагаар хийдэг. Групп нь борлуулаад, буцаан түрээслэх нөхцөлтэй хэлцэл хийдэггүй.

Тухайн гэрээ нь түрээс эсэх, эсвэл түрээсийг агуулсан эсэхийг групп нь уг гэрээ үүссэн өдрөөр үнэлнэ. Хэрэв гэрээ нь төлбөрийн хариуд тухайн тодорхойлсон хөрөнгийн ашиглалтыг хянах эрхийг шилжүүлдэг бол уг гэрээ нь түрээс болно, эсвэл түрээсийг агуулсан байна.

Түрээслэгчийн түрээсийн хэмжилт болон хүлээн зөвшөөрөлт

Түрээс эхлэх өдрөөр Групп нь санхүүгийн байдлын тайландаа ашиглах эрхийн хөрөнгө болон түрээс өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрнө. Ашиглах эрхийн хөрөнгийг өртгөөр нь хэмжих ба энэ нь түрээсийн өр төлбөрийн анхны хэмжилт, Группийн зарцуулсан аливаа шууд зардал, түрээсийн хугацааны эцэст хөрөнгийг буулгах, нураахтай холбоотой тооцоолсон зардал болон түрээс эхлэх өдрөөс өмнө хийгдсэн урьдчилгаа төлбөрийн нийлбэр юм.

Групп нь ашиглах эрхийн хөрөнгийг шулуун шугамын аргаар гэрээний нөхцөл болон тухайн хөрөнгийн ашиглах жилийн аль багаар элэгдүүлнэ. Мөн ашиглах эрхийн хөрөнгөнд үнэ цэн буурах нөхцөл бүрдсэн бол үнэ цэнийг бууруулна.

Түрээс эхлэх өдөр өр төлбөрийг тооцоходоо Групп нь ирээдүйн түрээсийн төлбөрүүдийн өнөөгийн үнэ цэнийг түрээсийн нуугдмал хүүний түвшинг (тодорхойлох боломжгүй бол зээлийн өсөн нэмэгдэх хүүний түвшинг) ашиглан дискаунтчилан тооцно.

Түрээсийн өр төлбөрийн тооцоололд тогтмол төлбөрүүд, индекс эсвэл ханш дээр суурилсан хувьсах төлбөрүүд, гэрээт хугацааны эцэст төлөх нь тодорхой болсон бусад төлбөрүүд хамаарна.

Дараа үеийн хэмжилтийн үед өр төлбөр нь төлсөн төлбөрөөр буурч, тооцоолсон хүүгээр өснө. Өр төлбөр нь гэрээлсэн тогтмол төлбөрт өөрчлөлт орох үед болон аливаа бусад төлбөрийн тооцоололд өөрчлөлт орох үед дахин тооцоологдоно.

Түрээсийн өр төлбөр дахин тооцоологдоход түүнд хамаарах ашиглах эрхийн хөрөнгөнд тохируулга хийгдэх ба хэрэв ашиглах эрхийн хөрөнгө үлдэгдэлгүй болсон бол ашиг алдагдалд тохируулга хийгдэнэ.

Групп нь богино хугацааны түрээс, бага өртөг бүхий хөрөнгийн түрээсийг өөрийн практик туршлагад үндэслэн ангилан бүртгэнэ. Тэдгээр хөрөнгүүдийг ашиглах эрхийн хөрөнгө болон түрээсийн өр төлбөр гэж бүртгэхгүй ба харин холбогдох төлбөрийг түрээсийн хугацааны туршид шулуун шугамын аргаар ашиг, алдагдалд зардлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн байдлын тайланд ашиглах эрхийн хөрөнгийг үндсэн хөрөнгөөр, түрээсийн өр төлбөрийг дансны болон бусад өглөгөөр илэрхийлнэ.

Групп нь түрээслүүлэгч байх үед

Түрээслүүлэгчийн хувьд Групп түрээсийг үйл ажиллагааны болон санхүүгийн түрээс гэж ангилдаг.

Түрээс нь үндсэн хөрөнгийг эзэмшихтэй холбоотой бүх эрсдэл, үр дүнг шилжүүлсэн тохиолдолд санхүүгийн түрээс гэж ангилагддаг бөгөөд бусад тохиолдолд үйл ажиллагааны түрээс гэж ангилагдана.

Дараа үеийн хэмжилт

Ашиглах эрхтэй хөрөнгийн ашиглах хугацааг тодорхойлохдоо гэрээний нөхцөл эсвэл өмчлөлд байгаа ижил төстэй хөрөнгийн ашиглах хугацааны аль багаар тогтооно. Материаллаг дүнтэй үлдэх өртөг тооцоолол болон хөрөнгийн ашиглах хугацааны тооцооллыг багадаа жилд нэг удаа шинэчилнэ.

Үндсэн хөрөнгийн данснаас хассан, ашиглалтаас гаргаснаас үүссэн олз, гарзыг тухайн хөрөнгийн борлуулалт болон дансны үнийн зөрүүгээр тодорхойлох ба олз, гарзыг ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

5.15. Өмч, нөөц, ногдол ашгийн төлбөр

Хувьцаат капитал нь гаргасан хувьцааны нэрлэсэн үнийг илэрхийлнэ.

Халаасны хувьцаа нь Групп гүйлгээнд гаргасан хувьцаагаа зах зээлээс эргүүлэн худалдан авах үед худалдан авсан хувьцааны дүнгээр өмчийн буюу хувьцаат капиталын дүнг бууруулна.

Нэмж төлөгдсөн капиталд хувьцаат капитал гаргаснаас хүлээж авсан аливаа урамшуулал орно. Хувьцаа гаргахтай холбоотой аливаа ажил гүйлгээний зардлыг холбогдох татвар суутгасан цэвэр дүнгээр нэмж төлөгдсөн капиталаас хасна.

Өмчийн бусад хэсэгт дараах зүйлс багтдаг. Үүнд:

- Дахин үнэлгээний нөөц нь өмчид оруулсан хөрөнгө оруулалт болон виртуал хөрөнгийн дахин үнэлгээний олз, гарзаас бүрдэнэ.
- Хуримтлагдсан ашиг(алдагдал)-т тайлант болон өмнөх хугацааны бүх ашиг багтана.

Ногдол ашгийг зарласан хугацаанд нь өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрнө.

5.16. Орлого хүлээн зөвшөөрөлт

Групп нь хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаатай холбоотой орлого хүлээн зөвшөөрөхдөө СТОУС 9 “Санхүүгийн хэрэглүүр”-ийн дагуу бүртгэнэ. Үүнд:

Ногдол ашгийн орлого

Ногдол ашгийг зөвхөн дараах тохиолдолд ашиг, алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө:

(а) ногдол ашгийн төлбөрийг хүлээн авах уг компанийн эрх үүссэн;

(б) ногдол ашигт хамаарах эдийн засгийн үр өгөөж нь тухайн аж ахуйн нэгжид орох нэлээд их магадлалтай байх;

(в) ногдол ашгийн дүнг найдвартайгаар хэмжиж чадах.

Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз

Бодит үнэ цэнээр хэмждэг санхүүгийн хөрөнгө нь өмчийн хэрэглүүрт оруулсан хөрөнгө оруулалт бөгөөд тухайн аж ахуйн нэгж нь уг хөрөнгө оруулалтын олз, гарзыг бусад дэлгэрэнгүй орлогод толилуулахаар сонгосон байхаас бусад тохиолдолд олз, гарзыг ашиг, алдагдалд хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн хөрөнгийн хүүгийн орлого

Групп нь санхүүгийн хөрөнгийн хүүгийн орлогыг хүлээн зөвшөөрөхдөө СТОУС 9 “Санхүүгийн хэрэглүүр”-ийн дагуу дараахаас бусад тохиолдолд санхүүгийн хөрөнгийн нийт үнээс үр ашигт хүүгийн түвшинг ашиглан хүүний орлогыг хэмжиж хүлээн зөвшөөрнө. Үүнд.

- Худалдаж авсан эсвэл гаргасан “үнэ цэн буурсан санхүүгийн хөрөнгө”. Ийм санхүүгийн хөрөнгийн хувьд Групп нь анх хүлээн зөвшөөрөхөөс эхлэн хорогдуулсан өртөгт зээлийн тохируулсан хүүгийн төвшин ашиглана,
- Худалдаж аваагүй эсвэл гаргаагүй “үнэ цэн буурсан санхүүгийн хөрөнгө” биш боловч дараа үед үнэ цэн буурсан санхүүгийн хөрөнгө болсон. Ийм санхүүгийн хөрөнгийн хувьд Групп нь дараагийн тайлант үед санхүүгийн хөрөнгийн хорогдуулсан өртөгт зээлээр тохируулсан хүүгийн хувьд ашиглана.

Санхүүгийн хөрөнгөд бодит алдагдал үүссэн гэх баримт нотолгоо байгаа тохиолдолд хүүгийн орлогыг хүлээн зөвшөөрөлтийг зогсоодог.

Бусад орлого

Бусад орлогыг хүлээн зөвшөөрөхдөө Групп нь дараах таван алхмыг мөрддөг. Үүнд:

1. Үйлчлүүлэгчтэй байгуулсан гэрээг тодорхойлох
2. Гэрээний үүрэг хариуцлагын биелэлтийг тодорхойлох
3. Арилжааны үнийг тодорхойлох
4. Арилжааны үнийг гэрээний гүйцэтгэх үүргүүдэд хуваарилах
5. Аж ахуйн нэгж гүйцэтгэх үүргээ биелүүлсэн үедээ орлогыг хүлээн зөвшөөрөх

Групп нь бараа, ажил үйлчилгээтэйгээ холбоотойгоор олон төрлийн ажил гүйлгээ хийдэг. Иймд гэрээний нийт үнийн дүн нь үүрэг хариуцлагын төрөл бүрт тус тусын үнийн дүнд харгалзуулан хуваарилагддаг. Гэрээний үнийн дүнд гуравдагч этгээдэд олгох төлбөрийг хамруулахгүй.

Орлогыг тохиролцсон барааг шилжүүлсэн болон ажил үйлчилгээг үзүүлэх гэрээний үүргээ биелүүлсэн бол тухайн мөчид эсвэл тодорхой хугацааны явцад хүлээн зөвшөөрнө.

Хэрэгжээгүй үүрэгт хамаарах орлого орох үед гэрээний өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрөх ба санхүүгийн байдлын тайланд бусад өр төлбөрөөр харуулна. Үүнтэй адилаар төлбөр ирэхээс өмнө тохиролцсон үүргийг биелүүлэх үед гэрээний хөрөнгө эсвэл авлагаар санхүүгийн байдлын тайланд тусгана.

Түрээсийн орлогод түрээслүүлэгчээс түрээслэгчид хөрөнгийг тодорхой хугацаанд, тодорхой төлбөртэйгөөр ашиглуулах эрхийг шилжүүлэх тухай гэрээний дагуу түрээслүүлэгчийн хүлээн авах мөнгөн болон мөнгөн бус дүнг хамруулна.

5.17. Өртөг, зардал

Борлуулалтын өртгийг борлуулалтын орлоготой нь уялдуулж санхүүгийн тайланд хүлээн зөвшөөрч, толилуулна.

Борлуулалт маркетинг, ерөнхий удирдлагын зардал, бусад зардлыг нийт дүнгээр нь толилуулна.

5.18. Ажилчдын богино хугацааны тэтгэмж

Богино хугацааны ажилчдын тэтгэмж

Ажилчдын богино хугацааны тэтгэмжид хамаарах амралтын мөнгө зэрэг тэтгэмжийг тэтгэмж болон бусад үүргийн дансанд дискаунтчлаагүй дүнгээр хүлээн зөвшөөрнө.

Ажилчдад олгох богино хугацааны тэтгэмж ажилчид холбогдох үйлчилгээ үзүүлсэн жилийн тайлант хугацааны эцсээс хойш 12 сарын дотор олгох тэтгэмж бөгөөд дараахыг багтаана. Үүнд:

- цалин урамшуулал;
- ээлжийн амралтын мөнгө, хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж;
- нийгмийн даатгалын шимтгэл болон бусад нийгмийн төлбөрүүд;
- мөнгөн бус тэтгэмжүүд.

5.19. Нөөц, болзошгүй хөрөнгө, өр төлбөр

Шүүхийн маргаан, алдагдалтай гэрээ, зэрэг бусад төлбөрийг үүрэг өнгөрсөн үйл явдлыг үр дүнд бий болж, уг үүрэг хариуцлагыг барагдуулахад эдийн засгийн өгөөжийн гадагш урсгал шаардагдах магадлалтай бөгөөд мөнгөн дүнг найдвартай хэмжих боломжтой болсон үед нөөцөөр зөвшөөрнө.

Нөөцийг тайлангийн өдрөөр мэдэгдэж буй хамгийн найдвартай нотолгоонд үндэслэсэн үүрэг хариуцлагыг биелүүлэхэд шаардагдах зардлын мэдээлэлд суурилан тооцно. Хэд хэдэн ижил төстэй үүрэг үүссэн үед, үүрэг хариуцлагын төрлөөр нь тэдгээрийг барагдуулахад шаардлагатай гарах урсгалын магадлалыг тооцдог. Мөнгөний цаг хугацааны үнэ цэн нь материаллаг нөлөө үзүүлэхүйц бол нөөцийн өнөөгийн үнэ цэнийг дискаунтчлан тооцдог.

Группийн гуравдагч талаас авах нь тодорхой болсон нөхөн олговрыг тусад нь хөрөнгөөр хүлээн зөвшөөрнө. Тус дүн нь холбогдох нөөцийн дүнгээс ихгүй байна.

Тухайн үүргийг барагдуулахтай холбоотой эдийн засгийн өгөөжийн гарах урсгал нь магадлалтай биш үед өр төлбөр хүлээн зөвшөөрөхгүй. Эдийн засгийн өгөөжийн гарах урсгал нь бага дүнтэйгээс бусад үүссэн нөхцөлийг болзошгүй өр төлбөрөөр санхүүгийн тайланд тодруулна.

5.20. Засгийн газрын буцалтгүй тусламж

Засгийн газрын буцалтгүй тусламжийг уг тусламжийн нөхцөлийг Групп биелүүлэх ба тусламжийг хүлээж авна гэсэн үндэслэлтэй баталгаа бий болох хүртэл хүлээн зөвшөөрөхгүй.

Эргэлтийн бус хөрөнгийг худалдаж авах, барьж байгуулах эсвэл эзэмших шаардлагыг хангах гэсэн үндсэн нөхцөлтэй засгийн газрын буцалтгүй тусламжийг санхүү байдлын тайланд урьдчилж олсон орлогоор хүлээн зөвшөөрч холбогдох хөрөнгийн ашиглах хугацааны турш системтэй, оновчтой сууриар ашиг, алдагдал руу шилжүүлнэ.

Бусад засгийн газрын буцалтгүй тусламжийг системтэй сууриар холбоотой зардлыг харгалзан нөхөх байдлаар уг зардлыг хэрэгжих тайлангийн үеүдэд орлогоор хүлээн зөвшөөрнө. Группт өмнө нь учирсан гарз, хохирол буюу гарсан зардлыг нөхөн олгохоор тооцож авлага үүсгэсэн буцалтгүй тусламж болон ирээдүйн зарлагын санхүүжүүлэх зорилгогүйгээр яаралтай тусламж болгон өгсөн засгийн газрын буцалтгүй тусламжийг авлага үүссэн тайлант үед нь ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

5.21. Орлогын албан татвар

Тайлант үеийн татвар гэдэг нь тайлант оны эцсээр хүчинтэй болсон эсвэл хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй татварын хувь хэмжээг ашиглан тухайн оны татвар ногдох орлогод төлөх татварын өглөг болон өмнөх онуудтай холбоотой татварын өглөгийн залруулга юм.

Хойшлогдсон татварыг санхүүгийн тайлан дах хөрөнгө, өр төлбөрийн дансны үнэ болон татвар ногдох ашгийн тооцоололд ашиглан холбогдох татварын суурь хоорондын түр зөрүүгээр хүлээн зөвшөөрнө. Хойшлогдсон татварын өр төлбөрийг ерөнхийдөө бүх татвар ногдох түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрдөг. Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг ерөнхийдөө түр хасагдах зөрүүг ашиглаж болохуйц хэмжээний татвар ногдох ашиг олох магадлалтай байгаа үед бүх хасагдах түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрнө. Ийм хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийг гүүдвилийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт эсвэл ажил гүйлгээн дэх бусад хөрөнгө, өр төлбөрийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт нь татвар ногдох орлого ба нягтлан бодох бүртгэлийн ашгийн аль алинд нөлөөлөхгүй байвал хүлээн зөвшөөрөхгүй.

Нийтлэг хяналт бүхий компани дах хөрөнгө оруулалт болон хамтарсан үйлдвэр дэх хувь оролцоотой холбоотой татварын түр зөрүүний хувьд Групп түр зөрүүний буцаалтад хяналт тавих боломжтой мөн уг түр зөрүү нь урьдчилан харж болох ирээдүйд буцаагдахгүй гэдэг магадлалтайгаас бусад тохиолдолд хойшлогдсон татварын өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрнө. Хөрөнгө оруулалт болон хувь оролцоотой холбоотой хасагдах түр зөрүүнээс үүсэж буй хойшлогдсон татварын хөрөнгийг зөвхөн түр хасагдах зөрүүг ашиглаж болохуйц хэмжээний татвар ногдох ашиг олох магадлалтай байгаа үед мөн түр зөрүү нь урьдчилан харж болох ирээдүйд буцаагдахаар хүлээгдэж буй тохиолдолд хүлээн зөвшөөрнө.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийн дансны үнийг тайлант хугацаа бүрийн эцэст эргэж харах ба хангалттай хэмжээний татвар ногдох орлогоор тухайн хөрөнгө бүхлээрээ эсвэл тодорхой хэсэг нь нөхөгдөх боломжтой болох үед бууруулна.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөр нь хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй эсвэл тайлант оны эцсээр хүчин төгөлдөр болсон татварын хувь хэмжээ (болон татварын хууль)-нд үндэслэн тухайн өр төлбөрийг барагдуулах эсвэл хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрөх тайлант онд мөрдөгдөхөөр хүлээгдэж буй татварын хувь хэмжээгээр хэмжигдэнэ. Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийн хэмжилт нь тайлант хугацааны эцэст Групп хөрөнгө ба өр төлбөрийн дансны үнийг нөхөх буюу барагдуулахаар хүлээж байгаагаас үүсэх татварын үр дагаварт нөлөөлдөг.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийн цэвэр дүнг зөвхөн тайлант хугацааны татварын өр төлбөрийг мөн хугацааны татварын хөрөнгөнд суутган тооцох хууль ёсны эрхтэй бөгөөд тэр нь нэг татварын албанаас ногдуулсан орлогын албан татвартай холбогдож байвал мөн Групп тайлант хугацааны татварын хөрөнгө, өр төлбөрөө цэвэр сууриар барагдуулах зорилготой байгаа тохиолдолд гаргана.

5.22. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого болон тооцооллын тодорхойгүй байдалд удирдлагын шүүн тунгааалтыг ашиглах нь

Группийн удирдлага санхүүгийн тайлан бэлтгэхдээ хөрөнгө, өр төлбөр, орлого болон зардал хүлээн зөвшөөрөхтэй холбоотой шүүн тунгааалт, тооцоолол, таамаглал ашигладаг.

Удирдлагын томоохон тооцоолол, таамаглал

Групп нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогоо баримтлахад үүсдэг санхүүгийн тайланд томоохон нөлөөлөл үзүүлэхүйц удирдлагын тооцоолол, таамаглалыг доор харуулав. Үүнд:

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө хүлээн зөвшөөрөлт

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрөхдөө шилжүүлсэн татварын алданги болон хасагдах түр зөрүү нь ирээдүйн татвар ногдох орлогоор нөхөгдөх магадлалын үнэлгээнд үндэслэнэ. Мөн татварын орчин дахь хууль эрх зүйн болон эдийн засгийн хязгаарлалт, тодорхойгүй байдлын нөлөөллийг үнэлж дүгнэдэг.

Тооцооллын тодорхойгүй байдал

Хөрөнгө, өр төлбөр, орлого, зардлыг хүлээн зөвшөөрөх, хэмжихэд хамгийн их нөлөө үзүүлэх тооцоолол, таамаглалын талаарх мэдээллийг доор харуулав.

Элэгдэх хөрөнгийн ашиглагдах жил

Удирдлага нь элэгдэх хөрөнгөнд ашиглагдах жилийг хөрөнгийн ашиглалттай уялдуулан тайлант хугацаа бүрт тооцдог. Компьютер дагалдах хэрэглүүртэй холбоотой үүсэж болзошгүй технологийн хоцрогдол нь тус тооцооллыг тодорхойгүй болгож болно.

Бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Удирдлага нь санхүүгийн хэрэглүүр болон санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийг тодорхойлоход үнэлгээний арга ашигладаг. Зах зээлд оролцогчид уг хэрэглүүрийг хэрхэн үнэлж байгаагаар уялдаатайгаар тооцоо, таамаглалыг боловсруулдаг. Удирдлага нь таамаглалыг байнга нээлттэй байдаггүй боломжит мэдээллүүдэд үндэслэдэг. Тооцоолсон бодит үнэ цэн нь тайлагналын өдрөөрх холбоогүй талуудын гүйлгээний бодит үнээс өөр байх магадлалтай.

Түрээс – түрээсийн өр төлбөрийг хэмжих дискаунтын хувийн тодорхойлолт

Групп нь гуравдагч талтай түрээсийн гэрээ байгуулсан бөгөөд түрээслүүлэгчийн нуугдмал хүүгийн түвшинг тодорхойлох боломжгүй байсан. Иймээс групп нь түрээс эхлэх өдрөөр түрээсийн өр төлбөрийг бүртгэхдээ өсөн нэмэгдэх зээлийн хүүгийн түвшинг дискаунтын хувь болгох ашигласан. Өсөн нэмэгдэх хүүгийн түвшин нь Групп нь өөр ижил төстэй зээл авахад төлөх хүүгийн түвшин юм.

Групп нь Монголбанкны арилжааны банкны зээлийн жигнэсэн дундаж хувийг ашигласан.

6. Охин компаниуд дахь хувь оролцоо

6.1. Группийн бүрэлдэхүүн

Энэхүү нэгдсэн санхүүгийн тайлан дараах охин компаниудыг багтаасан. Үүнд:

Нийтлэг хяналт бүхий компани	Эзэмшил % 2021 он	Эзэмшил % 2020 он	Улс	Байгуулагдсан огноо	Үйлдвэрлэлийн салбар
Ард кредит ББСБ ХК	52%	61%	Монгол	2011.03.22	Банк бус санхүүгийн байгууллага
Ард даатгал ХК	53%	66%	Монгол	1994.03.22	Даатгал
Ард секюритиз УЦК ХХК	90%	100%	Монгол	1997	Үнэт цаасны компани
Ард менежмент УЦК ХХК	90%	100%	Монгол	2011.09.06	Хөрөнгө оруулалтын удирдлага
Ард венчурс ХХК	100%	100%	Монгол	2019.12.24	Бизнесийн зөвлөх үйлчилгээ
Тэнгэр системс ХХК	100%	100%	Монгол	2007.07.16	Программ хангамжийн хөгжүүлэлт, түрээс, зөвлөх үйлчилгээ, сургалт, компьютер, дагалдах хэрэгслийн борлуулалт
Ард лизинг ХХК	100%	100%	Монгол	2015.12.18	Гадаад худалдаа, санхүүгийн түрээсийн үйлчилгээ
Ард актив ХЗХ	79%	10%	Монгол	2011.04.01	Хадгаламж зээлийн хоршоо
Ард бит ХХК	100%	0%	Монгол	2017.02.24	Крипто валютын арилжаа
Ардэкс ХХК	60%	0%	Монгол	2020.03.11	Программ хангамж хөгжүүлэлт, бизнесийн зөвлөгөө
Ард пропертиз ХХК	100%	0%	Монгол	2017.03.07	Бизнесийн зөвлөгөө
Крипто үндэстэн ХК	54%	0%	Монгол	2002.04.23	Крипто валют судалгаа, бизнесийн зөвлөгөө
Эм и си партнерс ХХК	61%	0%	Монгол	2013.08.22	Онлайн худалдаа
Ард суппорт ХХК	100%	0%	Монгол	2017.02.21	Утасны дуудлагын төвийн үйлчилгээ
Ард финтек солюшн ХХК	100%	0%	Монгол	2017.12.18	Цахим мөнгөний олборлолт, цахим мөнгөний хөрөнгө оруулалт

6.2. Охин компаниудын санхүүгийн үзүүлэлт

Доорх хүснэгтээр нэгтгэлд хамрагдсан охин компаниудын тохируулгын өмнөх санхүүгийн мэдээллийг хураангуйлав. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2021.12.31	2020.12.31
Эргэлтийн хөрөнгө	270,755,549	89,644,644
Эргэлтийн бус хөрөнгө	94,220,861	29,985,568
Нийт хөрөнгө	364,976,410	119,630,212
Богино хугацаат өр төлбөр	176,389,750	53,346,845
Урт хугацаат өр төлбөр	19,420,805	9,380,217
Нийт өр төлбөр	195,810,555	62,727,062
Толгой компанид хамаарах өмч	135,162,774	49,172,888

Цөөнхийн хувь оролцоо	34,003,081	7,730,262
Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Орлого	78,188,850	15,353,785
Толгой компанид ногдох ашиг (алдагдал)	13,033,666	(4,479,364)
Цөөнхөд ногдох ашиг	8,525,177	997,902
Тайлант оны нийт ашиг (алдагдал)	21,558,843	(3,481,462)
Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(16,749,345)	(1,154,476)
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(70,269,309)	(9,097,996)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ	97,313,106	12,902,094
Цэвэр мөнгөн урсгал	10,294,451	2,649,623

7. Сегментийн тайлагнал

Групп Тодруулга 5.5-д дэлгэрэнгүй тайлбарласан үйл ажиллагааны сегмент болох 5 үйлчилгээний чиглэлээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Эдгээр үйл ажиллагааны сегмент хяналтад байдаг ба тохируулсан сегментийн үйл ажиллагааны үр дүнд суурилан стратегийн шийдвэрийг гаргадаг.

2021 оны 12 сарын 31-ний байдлаарх группийн орлого зардлын хураангуйг сегментээр нь задлан харуулбал дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	Хөрөнгө оруулалт зөвлөх үйлчилгээ	Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа	Даатгалын үйл ажиллагаа	Брокер дилер	Бусад	Нийт
Сегментийн орлого	22,815,891	18,730,478	21,421,780	3,216,296	35,836,101	102,020,546
Сегмент хоорондын орлого	(5,934,501)	(4,423,226)	(156,041)	(1,619,101)	(10,485,895)	(22,618,764)
Сегментийн орлогын дүн	16,881,390	14,307,252	21,265,739	1,597,195	25,350,206	79,401,782
Сегментийн зардал	(23,057,677)	(13,702,521)	(13,099,875)	(2,263,449)	(17,853,947)	(69,977,469)
Сегмент хоорондын зардал	7,802,938	1,708,818	878,263	444,701	4,386,867	15,221,587
Сегментийн зардлын дүн	(15,254,739)	(11,993,703)	(12,221,612)	(1,818,748)	(13,467,080)	(54,755,882)
Сегментийн үйл ажиллагааны ашиг	1,626,651	2,313,549	9,044,127	(221,553)	11,883,126	24,645,900

2021 оны 12 сарын 31-ний байдлаарх группийн хөрөнгө, өр төлбөрийн хураангуйг сегментээр нь задлан харуулбал дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	Хөрөнгө оруулалт зөвлөх үйлчилгээ	Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа	Даатгалын үйл ажиллагаа	Брокер дилер	Бусад	Нийт
Сегментийн хөрөнгө	331,479,250	103,616,496	34,826,042	20,340,053	206,193,820	696,455,661

Сегмент хоорондын хөрөнгө	(130,491,551)	(33,740,370)	(5,337,959)	(15,831,605)	(62,743,801)	(248,145,286)
Сегментийн хөрөнгийн дүн	200,987,699	69,876,126	29,488,083	4,508,448	143,450,019	448,310,375
Сегментийн өр төлбөр	73,430,647	73,174,627	16,430,197	4,881,262	101,324,469	269,241,202
Сегмент хоорондын өр төлбөр	(23,495,287)	(3,958,168)	(221,300)	(537,310)	(41,404,410)	(69,616,475)
Сегментийн өр төлбөрийн дүн	49,935,360	69,216,459	16,208,897	4,343,952	59,920,059	199,624,727

2020 оны 12 сарын 31-ний байдлаарх группийн орлого зардлын хураангуйг сегментээр нь задлан харуулбал дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	Хөрөнгө оруулалт зөвлөх үйлчилгээ	Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа	Даатгалын үйл ажиллагаа	Брокер дилер	Бусад	Нийт
Сегментийн орлого	3,250,836	9,509,996	11,368,638	776,551	2,447,734	27,353,755
Сегмент хоорондын орлого	(2,525,680)	(497,939)	(67,435)	(278,436)	(451,375)	(3,820,865)
Сегментийн орлогын дүн	725,156	9,012,057	11,301,203	498,115	1,996,359	23,532,890
Сегментийн зардал	(7,287,552)	(8,058,579)	(8,994,100)	(1,012,109)	(3,463,539)	(28,815,879)
Сегмент хоорондын зардал	366,563	626,928	554,108	171,214	569,859	2,288,672
Сегментийн зардлын дүн	(6,920,989)	(7,431,651)	(8,439,992)	(840,895)	(2,893,680)	(26,527,207)
Сегментийн үйл ажиллагааны ашиг	(6,195,833)	1,580,406	2,861,211	(342,780)	(897,321)	(2,994,317)

2020 оны 12 сарын 31-ний байдлаарх группийн хөрөнгө, өр төлбөрийн хураангуйг сегментээр нь задлан харуулбал дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	Хөрөнгө оруулалт зөвлөх үйлчилгээ	Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа	Даатгалын үйл ажиллагаа	Брокер дилер	Бусад	Нийт
Сегментийн хөрөнгө	80,379,852	36,524,446	28,776,465	3,860,513	29,999,379	179,540,655
Сегмент хоорондын хөрөнгө	(43,060,698)	(5,143,473)	(1,129,997)	(1,945,275)	(11,359,128)	(62,638,571)
Сегментийн хөрөнгийн дүн	37,319,154	31,380,973	27,646,468	1,915,238	18,640,251	116,902,084
Сегментийн өр төлбөр	24,547,756	24,165,210	15,477,483	1,256,302	10,629,018	76,075,769
Сегмент хоорондын өр төлбөр	(5,122,555)	(128,440)	(98,742)	(475,266)	(2,873,088)	(8,698,091)
Сегментийн өр төлбөрийн дүн	19,425,201	24,036,770	15,378,741	781,036	7,755,930	67,377,678

8. Санхүүгийн хөрөнгө болон санхүүгийн өр төлбөр

8.1. Санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийн ангилал

Тодруулга 5.7-д санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөрийн ангилал бүрийн тайлбар, холбогдох бүртгэлийн бодлогыг тодруулсан. Санхүүгийн хөрөнгө болон өр төлбөр нь ангилал тус бүрээр дараах байдалтай байна. Үүнд:

2021 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

Мянган төгрөгөөр	Хорогдуулсан өртөг	Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг нь ашиг алдагдалд бүртгэх	Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх	Нийт
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	14,187,059	-	-	14,187,059
Бусад банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгө	10,398,430	-	-	10,398,430
Дансны болон бусад авлага*	69,042,270	-	-	69,042,270
Харилцагчдад олгосон зээл-цэвэр	42,634,601	-	-	42,634,601
Хөрөнгө оруулалт	24,428,280	698,780	109,258,918	134,385,978
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	160,690,640	698,780	109,258,918	270,648,338
Дансны болон бусад өглөг*	87,457,816	-	-	87,457,816
Номинал дансны өглөг	5,791,830	-	-	5,791,830
Богино хугацаат зээл	23,917,436	-	-	23,917,436
Урт хугацаат зээл	6,614,897	-	-	6,614,897
Хаалттай бондын өр төлбөр	22,150,807	-	-	22,150,807
Санхүүгийн түрээсийн өглөг	3,075,108	-	-	3,075,108
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	149,007,894	-	-	149,007,894

*Дансны болон бусад авлага, өглөгт зөвхөн санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг толилуулсан.

2020 оны 12 сарын 31-ний байдлаар

Мянган төгрөгөөр	Хорогдуулсан өртөг	Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг нь ашиг алдагдалд бүртгэх	Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод илэрхийлэх	Нийт
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	5,769,067	-	-	5,769,067
Бусад банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгө	10,283,150	-	-	10,283,150
Дансны болон бусад авлага	7,049,675	-	-	7,049,675

Харилцагчдад олгосон зээл-цэвэр	21,774,081	-	-	21,774,081
Хөрөнгө оруулалт	1,392,384	2,025,745	24,679,430	28,097,559
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	46,268,357	2,025,745	24,679,430	72,973,532
Дансны болон бусад өглөг	26,403,679	-	-	26,403,679
Номинал дансны өглөг	6,115	-	-	6,115
Богино хугацаат зээл	5,077,569	-	-	5,077,569
Урт хугацаат зээл	962,106	-	-	962,106
Хаалттай бондын өр төлбөр	21,237,338	-	-	21,237,338
Санхүүгийн түрээсийн өглөг	728,811	-	-	728,811
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	54,415,618	-	-	54,415,618

Группийн эрсдэлийн удирдлагын зорилго, бодлого зэрэг санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэлийн тодруулгыг тодруулга 41-с харна уу.

9. Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө нь дараахаас бүрдэнэ. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Бэлэн мөнгө		
- Төгрөг	2,071	5,036
- Ам.доллар	-	3
Банкны үлдэгдэл		
- Төгрөг	13,677,851	5,099,737
- Ам.доллар	280,989	434,161
- Бусад валют	3,304	1,403
3 хүртэлх сарын хугацаатай хадгаламж	11,160	102,837
Банкинд байршуулсан баталгаа	201,177	125,189
Замд яваа мөнгө	10,507	701
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	14,187,059	5,769,067

10. Бусад банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хаан банк	1,010,438	-
Худалдаа хөгжлийн банк	2,291,438	4,419,669
Төрийн банк	2,830,832	2,743,821
Хас банк	-	-
Тээвэр хөгжлийн банк	1,009,480	-
Богд банк	1,034,195	1,022,093

Очир ундраа ББСБ	585,469	1,129,329
Шүрэн капитал ББСБ	1,056,252	379,848
Инвекор ББСБ	478,324	486,017
Нэткапитал Лизинг ББСБ	102,002	102,373

Бусад банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгийн дүн **10,398,430** **10,283,150**

ХХБ-нд 2021 онд шинээр 8,8%-хувийн хүүтэй, 1 жилийн хугацаатайгаар байршуулсан хөрөнгө оруулалтын 2 гэрээг шинээр нээлгэсэн байна.

Төрийн банктай 11.3%-13.3%-ийн хүүтэй байгуулсан хөрөнгө оруулалтын нийт 4 гэрээг тайлант онд хугацаа дуусч хаасан бөгөөд шинээр 8,5%-ийн хүүтэй хөрөнгө оруулалтын 3 гэрээг нэмж нээлгэсэн.

Богд банктай 2020 оны 10 дугаар сарын 28-ны өдөр 14%-ийн хүүтэй 1 жилийн хугацаатай гэрээ хаагдаж тайлант онд шинээр 1 гэрээг 10,7%-ийн хүүтэй 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулсан.

Хаан банкинд 2021 онд 8,3%-хувийн хүүтэй, 1 жилийн хугацаатайгаар хөрөнгө оруулалтын 1 гэрээг шинээр байгуулан нээлгэсэн байна.

Тээвэр хөгжлийн банкинд 2021 онд 10,4%-хувийн хүүтэй, 1 жилийн хугацаатайгаар хөрөнгө оруулалтын 1 гэрээг шинээр байгуулан нээлгэсэн байна.

Очир ундраа ББСБ-тай 15.6%-18%-ийн хүүтэй байгуулсан хөрөнгө оруулалтын нийт 5 гэрээний хугацаа дуусч, тайлант онд 12,0%-15,6%-ийн хүүтэй байгуулсан хөрөнгө оруулалтын 2 гэрээг шинээр нээлгэсэн байна.

Инвекор ББСБ-тай байгуулсан хөрөнгө оруулалт байршуулсан гэрээний хугацаа дуусч нэмэлт гэрээг шинээр байгуулаагүй байна.

Нэткапитал Лизинг ББСБ-тай 2020 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдөр 17.5%-н хүүтэй 1 жилийн хугацаатай гэрээг хаагдаж, тайлант хугацаанд 14,0%-ийн хүүтэй, 1 жилийн хугацаатай гэрээг шинээр байгуулсан байна.

Шүрэн капитал ББСБ/ Зээл Эм Эн Платформ ББСБ ХХК-тай тайлант хугацаанд 14,0%-ийн хүүтэй, 1 жилийн хугацаатай гэрээг байгуулсан байна.

11. Дансны болон бусад авлага

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Дансны авлага	60,012,558	5,558,869
Найдваргүй дансны авлагын хасагдуулга	(377,247)	(321,863)
Цэвэр дансны авлага	59,635,311	5,237,006
Холбоотой талаас авах авлага	8,744,764	560,090
Бусад авлага	662,195	1,252,579
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	69,042,270	7,049,675
Татварын авлага	375,035	-
НДШ-ийн авлага	42	-
Санхүүгийн бус хөрөнгийн дүн	375,077	-
Дансны болон бусад авлагын дүн	69,417,347	7,049,675

Бүгд богино хугацаатай байна. Дансны авлагын цэвэр дансны үнэ нь бодит үнэтэй ойролцоо гэж үзэж байна.

Дансны авлагад хүү тооцохгүй. Холбоотой талын авлагын жагсаалтыг тодруулга 39.4-с харна уу.

Авлага болон бусад авлагыг илэрхийлсэн валютыг тодруулга 41.1-с харна уу.

12. Харилцагчдад олгосон зээл

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хорогдуулсан өртгөөр хэмжих харилцагчдад олгосон зээл		
Холбоотой талд олгосон зээл	6,975,668	1,925,423
Харилцагчдад олгосон зээл	36,338,260	20,093,945
Хүүний авлага	1,814,528	1,139,356
Зээлийн эрсдэлийн сан	(2,493,855)	(1,384,643)
Харилцагчдад олгосон зээлийн дүн	42,634,601	21,774,081

Холбоотой талд олгосон зээлийн мэдээллийг тодруулга 39.4-с харна уу.

13. Өрийн хэрэгсэлд оруулсан хөрөнгө оруулалт

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Гацуурт ХХК хаалттай бонд	20,563,377	-
Номин бонд	500,000	562,059
Шүрэн капитал ББСБ/ Зээл Эм Эн Платформ ББСБ бонд	818,805	697,940
Крипто валютын хөрөнгө оруулалт	2,450,387	
Примреүз Холдинг	-	103,107
Бусад бондын хөрөнгө оруулалт	95,711	29,278
Нийт дүн	24,428,280	1,392,384

14. Өмчийн хэрэгсэлд оруулсан хөрөнгө оруулалт

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг ашиг алдагдалд бүртгэх хөрөнгө оруулалт	698,780	2,025,745
Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод бүртгэх хөрөнгө оруулалт	109,258,918	24,679,430
Эцсийн үлдэгдэл	109,957,698	26,705,175

14.1. Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг ашиг алдагдалд бүртгэх хөрөнгө оруулалт

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хорго хайрхан ХК	-	11
Алтайн зам ХК	-	172
Түмэн шувуут ХК	-	845
Таван толгой ХК	-	762
Сүү ХК	-	1,538
Жуулчин Дюти Фрий ХК	-	4,800
Дархан нэхий ХК	-	536
Айтүүлс ХК	-	2,880

Гутал ХК	-	1,864
Говь ХК	-	25,065
АПУ ХК	-	13,496
Адуун чулуу ХК	-	13
Бөхөг ХК	-	1,410
Мандал даатгал ХК	-	40,387
Бодь даатгал ХК	683,717	575,221
Баянгол зочил буудал ХК	-	167,520
Би Ди Сек ҮЦК ХК	-	454,548
Жинст увс ХК	-	734,677
ММС	13,024	-
Сэнтрал экспресс Си Ви Эс ХК	833	-
Эрдэнэ Ресурс девелопмент корпорейшн ХК	791	-
Анд энерги ХК	415	-
Нийт дүн	698,780	2,025,745

14.2.Бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод бүртгэх санхүүгийн хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Монгол шуудан ХК	36,073,937	22,809,942
Ардын тэтгэврийн данс ХХК	33,216,921	-
Тэнгэрлэг медиа групп ХК	27,781,480	-
Даац Инвестмент ХХК	4,095,647	-
ХАСҮ сан	2,372,500	-
Үндэсний хувьчлалын сан хамтын ХОС	1,985,181	1,311,763
ГрэйпСити Монгол ХХК	1,391,898	-
Анрид ХХК	480,000	-
Монгод дифай ХХК	200,000	-
Е-МОНИЕ ХК	512,580	-
Хөвсгөл ХК	121,009	-
Мост Финтек ХХК	700,098	-
Монгол 999 нэгдэл	1,000	-
И Ай Ти ХХК	25,667	1,000
Эй Ай Дайверс Солюшн ХХК	300,000	-
Ай дакс ХХК	1,000	-
Эм И Си Партнерс ХХК	-	480,000
Булган ундарга ХК	-	28,332
Ард бит ХХК	-	38,043
Бусад	-	10,350
Нийт дүн	109,258,918	24,679,430

15. Бараа материал

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хангамжийн материал	54,684	11,122
Бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлс	106,705	36,696
Бараа материалын дүн	161,389	47,818

Өр төлбөрийн барьцаанд байгаа бараа материал байхгүй.

16. Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хойшлуулсан давхар даатгалын хураамж	849,845	2,033,476
Зөвлөх үйлчилгээний урьдчилгаа (1)	595,701	-
Бусад урьдчилгаа	3,486,963	1,918,502
Даатгалын борлуулалтын шимтгэлийн хойшлуулсан өртөг	1,025,164	920,892
Нөхөн төлбөрийн нөөц, давхар даатгагчийн хувь	49,235	446,928
Урьдчилгаа төлбөр	-	324,921
Хувьцааны урамшууллын зардал	1,086,456	230,794
Урьдчилж төлсөн түрээс	517,126	172,459
Шатахууны урьдчилгаа	1,850	5,520
Засварын урьдчилгаа	16,839	-
Үл хөдлөх хөрөнгийн худалдан авалтын тооцоо	4,225,168	-
Ивээн тэтгэлгийн урьдчилгаа/Хү хамтлаг/ (2)	900,000	-
Койны урамшуулал	1,489,349	-
Программ хангамжийн урьдчилгаа	123,423	91,300.00
Барьцаа хөрөнгийн дэнчингийн төлбөр	107,190	107,190.00
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцооны дүн	14,474,309	6,251,982

(1) Mingarelli Co. Consulting-д АрдКойныг олон улсад гаргахад зориулан судалгаа хийлгэх, зөвлөгөө авах гэрээний урьдчилгаа

(2) The Nu хамтлагтай нэг талаас компани санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх, нөгөө талаас хамтлаг нь Ард санхүүгийн нэгдэл, Хөрөнгө оруулагч үндэстэн хөдөлгөөнийг сурталчлахаар байгуулсан хамтын түншлэлийн санамж бичгийн дагуу шилжүүлсэн урьдчилгаа

17. Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Үл хөдлөх хөрөнгө /Найман шарга хотхоны байр/	-	5,227,626
Энгийн хувьцаа*	200,600	1,780,000
Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	200,600	7,007,626

*2020 оны жилийн эцсийн байдлаар Го Пэй ХХК-ийн саналын эрхтэй хувьцааны 60%-ийг эзэмшиж байгаа. Тус хувьцааг 2019 онд худалдан борлуулах зорилт гаргаж СТОУС 5-Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн хөрөнгөөр ангилж толилуулсан. СТОУС-ын дагуу борлуулах зорилготой эргэлтийн бус хөрөнгийг бодит үнэ цэнээр бүртгэх ёстой бөгөөд бодит үнэ цэнэ болон дансны үнийн хооронд материаллаг хэмжээний зөрүүгүй гэж үзсэн.

18. Үндсэн хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	Барилга	Тээврийн хэрэгсэл	Тавилга, эд хогшил	Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	Бусад	Нийт
Өртөг						
2020 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	800,000	1,092,437	218,367	574,755	46,479	2,732,038
Худалдаж авсан	1,500,000	461,114	8,524	69,626	-	2,039,264
Үндсэн хөрөнгө, ХОЗҮХХ хооронд дахин ангилсан	-	203,795	-	-	-	203,795
Борлуулсан	-	(182,273)	(10,000)	-	-	(192,273)
Данснаас хассан	-	(20,810)	(3,937)	(4,091)	-	(28,838)
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2,300,000	1,554,263	212,954	640,290	46,479	4,753,986
Худалдаж авсан	3,322,000	2,194,773	603,840	483,507	-	6,604,120
Данснаас хассан	(800,000)	(1,361,113)	3,710	114,207	(10,479)	(2,053,675)
2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	4,822,000	2,387,923	820,504	1,238,004	36,000	9,304,431
Хуримтлагдсан элэгдэл						
2020 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	(45,041)	(130,627)	(108,143)	(345,385)	(433)	(629,629)
Тухайн жилийн өөрчлөлт	(20,410)	(120,587)	(19,364)	(139,636)	-	(299,997)
Данснаас хассан	-	31,611	1,764	1,864	-	35,239
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	(65,451)	(219,603)	(125,743)	(483,157)	(433)	(894,387)
Тайлант хугацааны элэгдэл	(83,038)	(240,934)	(39,730)	(290,979)	433	(654,248)
Данснаас хассан	81,097	154,001	17,174	122,522	-	374,794
2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	(67,392)	(306,536)	(148,299)	(651,614)	-	(1,173,841)
Үлдэгдэл өртөг						
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2,234,549	1,334,660	87,211	157,133	46,046	3,859,599
2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	4,754,608	2,081,387	672,205	586,390	36,000	8,130,590

Тайлант өдрөөр барьцаанд байгаа группийн үндсэн хөрөнгө байхгүй байна. Элэгдлийн зардлыг ерөнхий ба удирдлагын зардалд тусгасан.

19. Биет бус хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	Виртуал хөрөнгө	Программ хангамжийн лиценз	Бусад	Нийт
Өртөг				
2020 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	3,454,172	1,537,180	-	4,991,352
Нэмэгдсэн	14,636,048	79,425	104,400	14,819,873
Хасагдсан	(1,156,283)	-	-	(1,156,283)
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	18,751,937	1,616,605	104,400	20,472,942
Нэмэгдсэн	391,722,380	384,259	152,440	392,259,079
Хасагдсан	(268,632,815)	(6,398)	-	(268,639,213)
2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	141,841,502	1,994,466	256,840	144,092,808
Хуримтлагдсан хорогдуулга				
2020 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	-	(209,401)	-	(209,401)
Нэмэгдсэн	-	(145,689)	(18,843)	(164,532)
Хасагдсан	-	-	-	-
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	-	(355,090)	(18,843)	(373,933)
Нэмэгдсэн	-	(48,713)	(36,058)	(84,771)
Хасагдсан	-	6,398	-	6,398
2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	-	(397,405)	(54,901)	(452,306)
Үлдэгдэл өртөг				
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	18,751,937	1,261,515	85,557	20,099,009
2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	141,841,502	1,597,061	201,939	143,640,502

Хорогдуулгын зардлыг ерөнхий ба удирдлагын зардалд тусгасан.

20. Түрээс

20.1. Ашиглах эрхтэй хөрөнгө

Мянган төгрөгөөр	Оффис	Нийт
Дансны үнэ		
2020 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	975,651	975,651
Нэмэгдсэн	734,055	734,055
Хасагдсан	-	-
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	1,709,706	1,709,706
Нэмэгдсэн	4,935,539	4,935,539
Хасагдсан	(40,000)	(40,000)
2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	6,605,245	6,605,245
Элэгдэл болон үнэ цэнийн бууралт		
2020 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	(845,743)	(845,743)
Нэмэгдсэн	(388,930)	(388,930)
Хасагдсан	-	-
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	(1,234,673)	(1,234,673)

Мянган төгрөгөөр	Оффис	Нийт
Нэмэгдсэн	(916,461)	(916,461)
Хасагдсан	40,000	40,000
2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	(2,111,134)	(2,111,134)
Дансны үнэ - 2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	475,033	475,033
Дансны үнэ - 2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	4,494,111	4,494,111

20.2. Түрээсийн өр төлбөр

Түрээсийн өр төлбөрийг нэгдсэн санхүүгийн байдлын тайланд дараах байдлаар толилуулсан:

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Богино хугацаат	1,601,134	349,718
Урт хугацаат	1,473,974	379,093
Түрээсийн өр төлбөрийн дүн	3,075,108	728,811

Дараах хүснэгтэд Группийн түрээсийн үйл ажиллагааг ашиглах эрхтэй хөрөнгийн төрөл тус бүрээр харуулав. Үүнд:

Ашиглах эрхтэй хөрөнгө	Түрээсэлсэн хөрөнгийн тоо	Түрээсийн хугацаа	Хугацааг сунгах сонголттой түрээсийн тоо	Худалдаж авах сонголттой түрээсийн тоо	Хувьсах төлбөрийн нөхцөлтэй түрээсийн тоо	Цуцлах сонголттой түрээсийн тоо
Оффис	6	24-36 сар	6	-	-	3

Түрээсийн өр төлбөр нь санхүүгийн түрээсийн дагуу эзэмшиж байгаа хөрөнгөөр баталгаажсан байна. Тайлант жилийн эцсээр санхүүгийн түрээсийн хамгийн бага төлбөр нь дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	1 жилийн дотор	1-2 жил	2-3 жил	Нийт
2021 оны 12 сарын 31				
Түрээсийн төлбөр	1,894,285	1,027,451	640,250	3,561,986
Санхүүгийн зардал	(293,151)	(161,775)	(31,952)	(486,878)
Цэвэр өнөөгийн үнэ цэн	1,601,134	865,676	608,298	3,075,108
2020 оны 12 сарын 31				
Түрээсийн төлбөр	433,371	262,712	178,359	874,442
Санхүүгийн зардал	(83,653)	(40,478)	(21,500)	(145,631)
Цэвэр өнөөгийн үнэ цэн	349,718	222,234	156,859	728,811

21. Гүүдвил

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Ард секюритиз УЦК ХХК	546,612	546,612
Ард кредит ББСБ ХК	637,565	637,565
Ард даатгал ХК	5,001,282	5,001,282
Ардын тэтгэврийн данс ХХК	-	2,026
Дүн	6,185,459	6,187,485

22. Дансны ба бусад өглөг

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Итгэлцлийн сангийн өглөг	37,897,930	16,668,275
Холбоотой талд өгөх өглөг	21,032,767	729,389
Даатгалын гэрээний өглөг	2,265,356	3,142,938
Хувь хүний тэтгэврийн сангийн өглөг	1,611,750	-
Итгэлцлийн сангийн хүүгийн өглөг	1,210,271	687,242
Харилцах, хадгаламж, зээлийн хүүгийн өглөг	7,044,997	1,452,763
Татвар, НДШ-ийн өр	4,733,913	631,893
Койны өглөг	5,138,995	-
Бусад өглөг	11,255,750	3,723,072
Дансны болон бусад өглөгийн дүн	92,191,729	27,035,572

Дансны өглөгт ямар нэгэн хүү тооцохгүй. Холбоотой талд өгөх өглөгийн дэлгэрэнгүйг тодруулга 39.4-с харна уу.

23. Номинал дансны өглөг

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Номинал дансны өглөг	5,791,830	6,115
Номинал дансны өглөгийн дүн	5,791,830	6,115

24. Урьдчилж орсон орлого

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Даатгалын орлогод тооцоогүй хураамжийн нөөцийн үлдэгдэл	8,307,000	7,690,100
Урьдчилж төлөгдсөн зээл олголтын шимтгэл	524,227	-
Үл хөдлөх хөрөнгө борлуулахтай холбоотой	1,794,974	-
Гэрээний буцаалт (1)	9,768,823	-
Бусад УОО	2,110,176	375,314

Урьдчилж орсон орлогын дүн **22,505,200** **8,065,414**

(1) 2021 оны 2 дугаар сарын 26-ний өдрийн №ГА-6 дугаартай гэрээгээр Гацуурт ХХК-н 10 тэрбум төгрөгийн хаалттай бондыг 231 сая төгрөгийн өртөгтэй Ардкойноор худалдан авч 9,769 сая төгрөгийн нийт ашиг хүлээн зөвшөөрсөн байсан боловч 2021 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдөр гэрээний болзол биелээгүй нөхцлөөр тус бондыг буцааж, хүлээн зөвшөөрсөн нийт ашгийг урьдчилж орсон орлогоор бүртгэсэн байна.

25. Зээл

Мянган төгрөгөөр	Богино хугацаат		Урт хугацаат	
	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Хорогдуулсан өртгөөр:				
Төгрөгийн зээл	23,917,436	5,077,569	6,614,897	962,106
Бондын өглөг	20,567,807	17,900,106	1,583,000	3,337,232
Зээлийн дүн	44,485,243	22,977,675	8,197,897	4,299,338

Зээлийг илэрхийлсэн валютын талаар тодруулга 41.1-с харна уу.

Зээлийн мэдээллийг дэлгэрэнгүй харуулбал дараах байдалтай байна. Үүнд:

Зээлдүүлэгч	Валют	Хүүгийн түвшин	Эхэлсэн огноо	Дуусах огноо	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Луна энд Луна ХХК	Төгрөг	0.00%	2019.11.25	2020.12.30	-	290,000
Богд банк ХК	Төгрөг	18.00%	2020.12.09	2021.12.09	-	850,000
М.Сэргэлэн	Төгрөг	18.00%	2018.12.21	2028.11.21	108,752	116,039
Богд банк ХК	Төгрөг	18.00%	2021.03.02	2022.03.02	3,550,000	-
Богд банк ХК	Төгрөг	16.80%	2021.08.18	2023.08.18	6,500,000	-
Богд банк ХК	Төгрөг	16.20%	2021.11.24	5/18/2022	800,000	-
Кроуд кредит сангаас авсан баталгаат зээл	Төгрөг	17.00%	2019.01.29	Компанийн хүсэлтээр	6,896,389	2,532,378
Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч компаниудаас авсан зээл	Төгрөг	-	-	-	8,000,000	-
Тээвэр хөгжлийн банкнаас авсан зээл	Төгрөг	-	-	-	-	1,000,000
Богд банкнаас авсан зээл	Төгрөг	18.00%	2020.12.28	2022.12.28	2,085,000	-
Үнэт цаасны компаниас авсан зээл	Төгрөг	-	-	-	900,000	-
Иргэдээс авсан зээл	Төгрөг	-	-	-	902,000	-
Хүүгийн өглөг	Төгрөг	-	-	-	790,192	1,251,258
Зээлийн дүн					30,532,333	6,039,675

26. Нөөц өр төлбөр

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31	2020 оны 12 сарын 31
Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан	1,076,864	805,015

Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан	642,373	918,529
Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан	1,040,860	756,130
Тусгай нөөц сан	641,253	641,253
Бусад нөөц сан	-	75,670
Нөөц өр төлбөрийн дүн	3,401,350	3,196,597

Нөөц сангуудын хөдөлгөөнийг дор харуулав.

Мянган төгрөгөөр	Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан	Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан	Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан	Тусгай нөөц сан	Бусад	Нийт
2021 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	805,015	918,529	756,130	641,253	-	3,120,927
Нэмэгдсэн нөөц	488,019	1,790,856	1,622,427	-	-	3,901,302
Ашигласан	(216,170)	(2,067,012)	(1,337,697)	-	-	(3,620,879)
2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	1,076,864	642,373	1,040,860	641,253	-	3,401,350

Мянган төгрөгөөр	Учирсан боловч мэдэгдээгүй хохирлын нөөц сан	Мэдсэн боловч төлөөгүй хохирлын нөөц сан	Учирч болзошгүй хохирлын нөөц сан	Тусгай нөөц сан	Бусад	Нийт
2020 оны 1 сарын 1-ний үлдэгдэл	1,082,322	335,203	946,123	641,253	75,670	3,080,571
Нэмэгдсэн нөөц	454,705	1,254,500	1,705,267	-	-	3,414,472
Ашигласан	(732,012)	(671,174)	(1,895,260)	-	-	(3,298,446)
2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	805,015	918,529	756,130	641,253	75,670	3,196,597

27. Хойшлогдсон орлогын албан татвар

Хойшлогдсон орлогын албан татварын хөдөлгөөнийг доор тодруулав:

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Эхний үлдэгдэл	1,068,156	224,848
Ашиг, алдагдлыг (өсгөсөн)/бууруулсан (Тодруулга 37-с хар)	(1,598,975)	(150,068)
Бусад дэлгэрэнгүй орлогыг (өсгөсөн)/бууруулсан	20,507,189	993,376
Эцсийн үлдэгдэл	19,976,370	1,068,156

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон хугацааны хойшлогдсон орлогын албан татвар нь дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 1 дүгээр сарын 1-ний үлдэгдэл	Бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрсөн	Ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрсөн	2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний үлдэгдэл
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө				
Мөнгөн хөрөнгө	-	2,552	101,815	104,367
Дансны авлага	2,742	(2,552)	(190)	-

Дансны өглөг	1,330	-	(1,289)	41
Виртуал хөрөнгө	-	97,183	-	97,183
Хөрөнгө оруулалт	142,722	-	(15,557)	127,165
	146,794	97,183	84,779	328,756
Хойшлогдсон татварын өр төлбөр				
Үндсэн хөрөнгө	(2,290)	-	2,290	-
Биет бус хөрөнгө	(661,791)	(88,473)	745,004	(5,260)
Дансны авлага	(13,691)	(521,968)	41	(535,618)
Дансны өглөг	(1,330)	-	1,280	(50)
Виртуал хөрөнгө	-	(11,529,286)	(671,899)	(12,201,185)
Түрээс	-	-	(9,440)	(9,440)
Итгэлцлийн өглөг болон зээлийн авлагын ханшийн тэгшитгэл	-	(13,554)	10,132	(3,422)
Арилжааны үнэт цаас	-	(345,721)	70,082	(275,639)
Хөрөнгө оруулалт	(535,848)	(8,105,370)	1,366,706	(7,274,512)
	(1,214,950)	(20,604,372)	1,514,196	(20,305,126)
Цэвэр дүн – хойшлогдсон татварын хөрөнгө/(өр төлбөр)	(1,068,156)	(20,507,189)	1,598,975	(19,976,370)

2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон хугацааны хойшлогдсон орлогын албан татвар нь дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2020 оны 1 дүгээр сарын 1-ний үлдэгдэл	Бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрсөн	Ашиг алдагдалд хүлээн зөвшөөрсөн	2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний үлдэгдэл
Хойшлогдсон татварын хөрөнгө				
Дансны авлага	-	-	2,742	2,742
Дансны өглөг	-	-	1,330	1,330
Хөрөнгө оруулалт	124,749	2,416	15,557	142,722
	124,749	2,416	19,629	146,794
Хойшлогдсон татварын өр төлбөр				
Үндсэн хөрөнгө	-	-	(2,290)	(2,290)
Биет бус хөрөнгө	(135,481)	(560,055)	33,745	(661,791)
Дансны авлага	(20,566)	-	6,875	(13,691)
Дансны өглөг	(1,330)	-	-	(1,330)
Хөрөнгө оруулалт	(192,220)	(435,737)	92,109	(535,848)
	(349,597)	(995,792)	130,439	(1,214,950)
Цэвэр дүн – хойшлогдсон татварын хөрөнгө/(өр төлбөр)	(224,848)	(993,376)	150,068	(1,068,156)

Бусад дэлгэрэнгүй орлогын хэсэгт хүлээн зөвшөөрсөн дүн нь бодит үнэ цэнийн өөрчлөлтийг бусад дэлгэрэнгүй орлогод бүртгэх өмчид оруулсан хөрөнгө оруулалт болон биет бус хөрөнгөнд бүртгэгдсэн биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээний загвараар бүртгэгдэж буй виртуал хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн тохируулгатай холбоотой.

28. Капитал ба нөөц

28.1. Хувьцаат капитал /дүрмийн сан/

Хувьцааны тоо өөрөөр заагаагүй бол	Энгийн хувьцаа	
	2021	2020
Нийт зарласан энгийн хувьцаа /ширхгээр/	28,614,263	28,614,263
Нийт гаргасан энгийн хувьцаа /ширхгээр/	28,614,263	28,590,335
Нэгжийн үнэ /төгрөгөөр/	1,000	1,000
Нийт хувьцаат капиталын дүн /мянган төгрөгөөр/	28,614,263	28,590,335
Халаасалсан хувьцаа /ширхгээр/	5,449,592	7,510,035
Нэгжийн үнэ /төгрөгөөр/	1,000	1,000
Нийт халаасны хувьцааны дүн /мянган төгрөгөөр/	5,449,592	7,510,035

Групп нь тогтмол орлогын эрхгүй энгийн хувьцааны нэг л ангилалтай.

28.2. Дахин үнэлгээний нөөц

Мянган төгрөгөөр	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Виртуал хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Нийт дүн
2021 оны 1 сарын 1	794,792	-	10,445,379	11,240,171
Нэмэгдсэн	183,100	132,426,625	110,766,027	243,375,752
- Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	-	126,081,848	99,262,816	225,344,664
- Эхний үлдэгдлийн тохируулга	183,100	6,344,777	11,503,211	18,031,088
Хасагдсан дүн	(977,892)	(31,421,553)	(51,436,131)	(83,835,576)
- Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	(939)	(23,564,873)	(41,938,005)	(65,503,817)
- Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	(976,953)	(7,856,680)	(9,498,126)	(18,331,759)
2021 оны 12 сарын 31	-	101,005,072	69,775,275	170,780,347

Мянган төгрөгөөр	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Виртуал хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Нийт дүн
2020 оны 1 сарын 1	764	-	97,618	98,382
Нэмэгдсэн	922,438	-	20,497,960	21,420,398
- Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	922,438	-	20,497,960	21,420,398
Хасагдсан дүн	(128,410)	-	(10,150,199)	(10,278,609)
- Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	(103,595)	-	(8,931,847)	(9,035,442)
- Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	(24,815)	-	(1,218,352)	(1,243,167)
2020 оны 12 сарын 31	794,792	-	10,445,379	11,240,171

28.3. Эздийн өмчийн бусад хэсэг

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл

Эхний үлдэгдэл	7,269,121	13,799
Нэмэгдсэн	5,313,000	7,255,322
Хасагдсан	(20,550)	-
Эцсийн үлдэгдэл	12,561,571	7,269,121

28.4. Цөөнхийн хувь оролцоо

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31		2020 оны 12 сарын 31	
	Хувь	Дүн	Хувь	Дүн
Ард кредит ББСБ ХК	52.1%	11,773,909	31.9%	3,588,668
Ард даатгал ХК	51.5%	9,467,820	27.8%	3,691,797
Ард актив ХЗХ	29.6%	2,322,796	31.2%	449,797
Крипто Үндэстэн ХК	53.0%	8,169,578	0.0%	-
Эм И Си Партнерс ХХК	38.8%	(456,799)	0.0%	-
Ард Экс ХХК	30.0%	2,725,777	0.0%	-
Цөөнхий хувь оролцооны дүн		34,003,081		7,730,262

28.5. Хуримтлагдсан ашиг

Үйл ажиллагаа эхэлсэн үеэс нэмэгдсэн капитал. Энэ нь тухайн тайлангийн хугацаанд олсон цэвэр ашгийн хэмжээгээр нэмэгдэнэ.

29. Орлого

Мянган төгрөгөөр	Хөрөнгө оруулалт зөвлөх үйлчилгээ	Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа	Даатгалын үйл ажиллагаа	Брокер диллэр	Бусад	Нийт
2021.12.31						
Орлого						
Хөрөнгө оруулалтын хүүгийн орлого	1,316,384	251,769	1,396,058	9,882	1,117,199	4,091,292
Бусад холбоотой талуудаас олсон хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйлчилгээний орлого	337,350	-	-	-	205,417	542,767
Даатгалын хураамж, шимтгэлийн орлого	-	-	15,930,698	-	-	15,930,698
Даатгалын нөхөн төлбөрийн орлого	-	-	818,006	-	-	818,006
Зээлийн хүүгийн орлого	-	8,352,588	-	-	-	8,352,588
Зээлийн шимтгэлийн орлого	-	2,426,821	-	-	-	2,426,821
Биржийн шимтгэлийн орлого	-	-	-	-	15,100,856	15,100,856
Үндсэн хөрөнгө борлуулалтын орлого	-	-	-	-	726,772	726,772
Үндсэн хөрөнгийн засвар, үйлчилгээний орлого	-	-	-	-	895,788	895,788

Түрээсийн орлого	-	-	-	-	390,738	390,738
Брокерийн орлого	-	-	-	383,196	-	383,196
Андеррайтерын орлого	-	-	-	647,961	-	647,961
Данс нээсний орлого	-	-	-	478,894	-	478,894
Онлайн худалдааны шимтгэлийн орлого	-	-	-	-	430,352	430,352
Программ хангамжийн үйлчилгээний орлого	-	-	-	-	74,887	74,887
Зөвлөх үйлчилгээний орлого	-	-	-	17,130	-	17,130
Бусад орлого	149,146	-	-	-	318,753	467,899
Нийт орлого	1,802,880	11,031,178	18,144,762	1,537,063	19,260,762	51,776,645

Өртөг

Даатгалын хураамж, шимтгэл, гэрээний зардал зардал	-	-	(4,552,623)	-	-	(4,552,623)
Даатгалын нөхөн төлбөрийн зардал	-	-	(4,966,724)	-	-	(4,966,724)
Даатгалын нөөц сангийн өөрчлөлт	-	-	(2,478,646)	-	-	(2,478,646)
Зээлийн хүүгийн зардал	(983,568)	(1,002,574)	-	-	(958,698)	(2,944,840)
Итгэлцлийн өр төлбөрийн хүүгийн зардал	-	(2,353,927)	-	-	-	(2,353,927)
Бондын хүүгийн зардал	(1,587,761)	(381,344)	-	-	(1,016)	(1,970,121)
Хадгаламжийн хүүгийн зардал	-	(1,768,979)	-	-	-	(1,768,979)
Зээлийн эрсдэлийн сангийн зардал	-	(1,996,151)	-	-	-	(1,996,151)
Үндсэн хөрөнгө борлуулалтыг өртөг	-	-	-	-	(738,785)	(738,785)
Үндсэн хөрөнгийн засвар, үйлчилгээний зардал	-	-	-	-	(781,995)	(781,995)
Онлайн худалдааны борлуулалтын өртөг	-	-	-	-	(137,062)	(137,062)
Бусад зардал	-	-	-	-	(604,313)	(604,313)
Нийт өртөг	(2,571,329)	(7,502,975)	(11,997,993)	-	(3,221,869)	(25,294,166)

Нийт ашиг (768,449) 3,528,203 6,146,769 1,537,063 16,038,893 26,482,479

Мянган төгрөгөөр	Хөрөнгө оруулалт зөвлөх үйлчилгээ	Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа	Даатгалын үйл ажиллагаа	Брокер диллэр	Бусад	Нийт
------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	-------------------------	---------------	-------	------

2020.12.31

Орлого

Хөрөнгө оруулалтын хүүгийн орлого	-	-	1,364,075	-	-	1,364,075
Бусад холбоотой талуудаас олсон хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйлчилгээний орлого	76,265	-	-	-	223,783	300,048
Даатгалын хураамж, шимтгэлийн орлого	-	-	15,597,360	-	-	15,597,360
Даатгалын нөхөн төлбөрийн орлого	-	-	1,051,266	-	-	1,051,266
Зээлийн хүүгийн орлого	-	6,653,470	-	-	-	6,653,470
Зээлийн шимтгэлийн орлого	-	1,529,902	-	-	-	1,529,902
Түрээсийн орлого	-	-	-	-	543,355	543,355

Брокерийн орлого	-	-	-	233,082	-	233,082
Андеррайтерын орлого	-	-	-	224,804	-	224,804
Программ хангамжийн үйлчилгээний орлого	-	-	-	-	19,707	19,707
Бусад орлого	303,915	-	-	-	68,135	372,050
Нийт орлого	380,180	8,183,372	18,012,701	457,886	854,980	27,889,119
Өртөг						
Даатгалын хураамж, шимтгэл, гэрээний зардал зардал	-	-	(6,196,520)	-	-	(6,196,520)
Даатгалын нөхөн төлбөрийн зардал	-	-	(4,718,694)	-	-	(4,718,694)
Даатгалын нөөц сангийн өөрчлөлт	-	-	(1,231,032)	-	-	(1,231,032)
Зээлийн хүүгийн зардал	(324,192)	(316,988)	-	(63,491)	(351,158)	(1,055,829)
Итгэлцлийн өр төлбөрийн хүүгийн зардал	-	(1,155,739)	-	-	-	(1,155,739)
Бондын хүүгийн зардал	(2,418,881)	(485,169)	-	-	-	(2,904,050)
Хадгаламжийн хүүгийн зардал	-	(609,693)	-	-	-	(609,693)
Зээлийн эрсдэлийн сангийн зардал	-	(852,497)	-	-	-	(852,497)
Нийт өртөг	(2,743,073)	(3,420,086)	(12,146,246)	(63,491)	(351,158)	(18,724,054)
Нийт ашиг	(2,362,893)	4,763,286	5,866,455	394,395	503,822	9,165,065

30. Бусад орлого

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Засгийн газрын буцалтгүй тусламж	74,934	371,847
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	100,000	-
Бусад орлого	730,894	489,645
Бусад орлогын дүн	905,828	861,492

31. Борлуулалт, маркетингийн зардал

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Ажиллагсдын цалин	875,195	1,136,200
Зар сурталчилгаа, маркетингийн зардал	2,961,227	779,465
Түрээсийн зардал	95,124	350,509
Шагнал урамшууллын зардал	246,503	242,551
Автоматжуулалттай холбоотой зардал	84,439	268,149
Мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	969,430	233,653
Шимтгэлийн зардал	54,301	222,483
Борлуулалт, идэвхжүүлэх зардал	786,922	159,205
НДШ-ийн зардал	110,207	124,370
Албан татвар, төлбөр хураамж	8,336	105,761
Томилолтын зардал	109,434	103,815
Уулзалт, арга хэмжээний зардал	55,376	65,816
Шуудан холбооны зардал	55,977	64,283
Шатахууны зардал	26,735	28,463

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Бичиг хэрэг, хангамжийн зардал	11,132	24,256
Даатгалын зардал	128,152	8,967
Сургалтын зардал	1,125	6,866
Засвар үйлчилгээний зардал	11,539	2,664
Цэвэрлэгээ үйлчилгээний зардал	4,285	891
Ашиглалтын зардал	2,020	644
Тээврийн зардал	4,653	202
Бусад зардал	115,388	-
Борлуулалт, маркетингийн зардлын дүн	6,717,500	3,929,213

32. Ерөнхий ба удирдлагын зардал

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Ажилчдын цалингийн зардал	6,270,710	4,217,766
НДШ-ийн зардал	806,622	530,045
Элэгдлийн зардал	1,682,627	868,792
Мэргэжлийн үйлчилгээний зардал	6,381,601	818,306
Түрээсийн зардал	219,302	558,745
Шуудан холбооны зардал	213,483	128,184
Сургалтын зардал	110,730	99,947
Томилолтын зардал	262,941	83,715
Албан татвар, төлбөр хураамжийн зардал	2,842	11,391
Бичиг хэрэг, хангамжийн зардал	81,030	64,692
Шатахууны зардал	64,786	36,341
Даатгалын зардал	38,796	71,323
Засвар үйлчилгээний зардал	106,024	30,337
Уулзалт, арга хэмжээний зардал	221,813	11,023
Цэвэрлэгээ үйлчилгээний зардал	10,032	34,143
Зар сурталчилгааны зардал	59,598	40,479
Шагнал, урамшууллын зардал	2,208,443	-
Программ хангамжтай холбоотой зардал	740,032	-
Шимтгэлийн зардал	725,241	-
Тээврийн зардал	180,056	-
Ашиглалтын зардал	42,956	-
Бусад зардал	1,850,008	824,294
Ерөнхий ба удирдлагын зардлын дүн	22,279,673	8,429,523

33. Санхүүгийн зардал

Санхүүгийн орлого нь дараахаас бүрдэнэ. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Санхүүгийн орлого		

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн үлдэгдлээс олсон хүүгийн орлого	181,665	32,381
Ногдол ашгийн орлого	84,899	156,970
Санхүүгийн орлогын дүн	266,564	189,351
Санхүүгийн зардал		
Санхүүгийн түрээсийн өр төлбөрийн хүүгийн зардал	(241,997)	(130,416)
Санхүүгийн үйлчилгээ үзүүлэхтэй холбоотой зардал	(191,929)	(80,900)
Санхүүгийн зардлын дүн	(433,926)	(211,316)
Цэвэр дүн	(167,362)	(21,965)

34. Хөрөнгө оруулалтаас үүссэн олз

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз	17,118,299	62,670
Хөрөнгө оруулалтын үнэлгээний олз	8,560,339	1,274,118
Хөрөнгө оруулалтаас үүссэн олзын дүн	25,678,638	1,336,788

35. Бусад зардал

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Авлагын эрсдэлийн сангийн зардал	201,854	474,067
Урамшууллын зардал	2,175,150	719,872
Алданги торгуулийн зардал	15,291	164,327
Хандивын зардал	655,341	99,879
Хүлээн авалт, баяр ёслолын зардал	400,960	152,261
Бусад зардал	555,773	68,949
Бусад зардлын дүн	4,004,369	1,679,355

36. Виртуал хөрөнгөөс үүссэн олз

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Виртуал хөрөнгө данснаас хасахтай холбоотой үүссэн олз	13,411,690	-
Виртуал хөрөнгө данснаас хасахтай холбоотой үүссэн гарз	(7,747,945)	-
Виртуал хөрөнгийн үнэлгээний гарз	(1,043,666)	-
Виртуал хөрөнгөөс үүссэн олзын дүн	4,620,079	-

37. Орлогын татварын зардал

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Тайлант жилийн татвар	4,686,032	637,213

Хойшлогдсон татвар (тодруулга 27-с харна уу)	(1,598,975)	(150,068)
Дүн	3,087,057	487,145

Үр ашигт татварын хувь хэмжээний нэгтгэл нь дараах байдалтай байна:

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Татварын өмнөх ашиг (СТОУС-ын дагуу)	24,645,900	(2,994,317)
Тусгайлсан хувь хэмжээгээр тооцох татвар ногдох орлого	(3,497,969)	(3,890,655)
Бусдад суутгуулсан орлого	(2,882,973)	(1,596,742)
Татвараас чөлөөлөгдөх орлогын дүн	-	686,178
Татвар ногдох орлогоос хасагдахгүй зардал	9,500,992	259,580
Түр зөрүү	4,895,815	135,165
Нийт татвар ногдуулах орлого	32,661,765	(7,400,791)
Нийтлэг хувь хэмжээгээр ногдох орлогын албан татвар (2020: 10%)	4,107,050	275,936
Тусгайлсан хувь хэмжээгээр тооцох орлогын албан татвар (2020: 10%)	523,407	224,083
Бусдад суутгуулсан орлого	55,575	137,194
Хойшлогдсон орлогын албан татварын зардал	(1,598,975)	(150,068)
Орлогын албан татварын зардал	3,087,057	487,145

38. Хяналтын эрхгүй хувь оролцооны хүүгийн зардал

Мянган төгрөгөөр	2021			2020		
	Нийтлэг хяналт бүхий компанийн цэвэр ашиг	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт	Нийтлэг хяналт бүхий компанийн цэвэр ашиг	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт
Ард кредит ББСБ ХК	3,924,817	52.08%	2,044,233	1,240,775	31.89%	395,683
Ард даатгал ХК	7,175,980	51.47%	3,693,273	2,147,801	27.76%	596,230
Ард актив ХЗХ	405,994	29.64%	120,338	19,202	31.19%	5,989
Крипто Үндэстэн ХК	267,206	53.01%	141,656	-	0.00%	-
Эм И Си партнерс ХХК	(1,191,428)	38.76%	(461,797)	-	0.00%	-
АрдЭкс ХХК	9,958,246	30.00%	2,987,474	-	0.00%	-
Хяналтын эрхгүй хувь оролцооны хүүгийн зардлын дүн	20,540,815		8,525,177	3,407,778		997,902

39. Холбоотой талын ажил гүйлгээ

Группийн холбоотой талд голлох удирдлага, хараат болон хамтын хяналттай компани, охин компани, нэгдмэл хяналт дор байдаг зэрэгцээ аж ахуйн нэгжүүд хамаарна.

39.1. Хяналтын харилцаа

2021 оны 12 сарын 31-нээрх компанийн хувьцаа эзэмшигчдийн бүтэц дараах байдалтай байна. Үүнд:

№	Хувьцаа эзэмшигчид	Хувьцааны тоо ширхэг	Хувь
1	Ард бит ХХК	3,774,997	13.2%
2	Ардын тэтгэврийн данс ХХК	2,204,781	7.7%
3	Бруно Рашле	2,104,592	7.4%
4	И Ай Ти ХХК	1,504,203	5.3%
5	Ард холдингс интернэшнл ХХК	1,470,419	5.1%
6	Галням Уянга	1,381,936	4.8%
7	Чулуун Ганхуяг	1,368,264	4.8%
8	Авир Сүхдорж	1,226,377	4.3%
9	Ард секюритиз УЦК ХХК	962,620	3.4%
10	Ард лизинг ХХК	603,571	2.1%
11	Нармандах Мөнхнасан	603,401	2.1%
12	Ронк Лимимэд	479,111	1.7%
13	Сэдбазар Гэрэлтуяа	455,935	1.6%
14	Ард даатгал ХК	411,455	1.4%
15	Ганхуяг Бат-Эрдэнэ	352,497	1.2%
Топ 15 хувьцаа эзэмшигчид		18,904,159	66.1%
Бусад хувьцаа эзэмшигчид		9,710,104	33.9%
Нийт зарласан хувьцаа		28,614,263	100.0%

39.2. Хараат болон хамтын хяналттай компанитай хийсэн ажил гүйлгээ

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Ашиглалтын төлбөр	-	105,950
Үйлчилгээ үзүүлсэн	2,881,545	45,470
Ногдол ашиг	3,406,250	1,583,231
Авлага цуглуулсан	428,048	385,059
Өглөг бууруулсан	602,000	65,028
Бондын төлбөр	53,132,902	-
Хоорондын тооцоо	167,451,232	7,365,594
Функц хөгжүүлэлтийн төлбөр	-	3,122
Хувьцааны төлбөр	45,295,318	268,128
Түрээсийн төлбөр	2,599,556	1,404,358
Менежментийн төлбөр	5,027,979	143,631
Бодит үнэ цэнийн тохируулга	517,616,715	20,218,293
Үйлчилгээний худалдан авалт	137,726	340,128
Үндсэн хөрөнгийн шилжүүлэг	677,720	1,542,624
Зээлийн тооцоо	27,817,096	2,445,967
Хөрөнгө оруулалт	91,998,501	1,684,191
Аппрентис шоу	-	557
Цалингийн тооцоо	1,413,928	2,200
Борлуулалтын урамшуулал хуваарилалт	969,931	-
Ард койн	3,269,575	16,100
Бусад тооцоо	31,664,819	1,879,068

39.3. Удирдлага болон тэдний ойр дотны гэр бүлийн гишүүдтэй хийсэн ажил гүйлгээ

Голлох удирдлагад ТУЗ-ийн дарга, гишүүд, гүйцэтгэх удирдлага, тэдний гэр бүлийн гишүүд хамаарна. Голлох удирдлагын тайлант оны цалин хөлс, урамшуулал, холбогдох бусад тэтгэмжийн зардал дараах байдалтай байна. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Цалин хөлс, урамшуулал	1,527,392	1,952,093
Нийгмийн даатгалын зардал	204,497	174,730
Бусад тэтгэмж	27,094	196,596
Дүн	1,758,983	2,323,419

39.4. Холбоотой талуудтай хийсэн ажил гүйлгээний үлдэгдэл

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Авлага		
Тэнгэрлиг медиа групп ХК	51,125	-
Вайлддиджитал ХХК	12,417	-
Номын хишиг ХХК	25,488	-
Арван гэрийн холбоо ХХК	10,587	-
Үндэсний хувьчлалын хувийн сан ХОС	376,545	11,146
Өндөрхаан ХК	100,000	-
Про медиа нетворк ХХК	50,418	-
И Ай Ти ХХК	4,372,656	121,561
Монгол шуудан ХК	69,064	75,257
Номадик оф рөүд ХХК	2,240	-
Акела секюритиз ХХК	56,121	-
Улаанбаатар үнэт цаасны бирж ХК	119,003	-
ХАСУ сан	2,436	-
Алтан Хоромсог ҮЦК ХХК	25,821	25,821
Ард санхүүгийн боловсрол НҮТББ	20,294	2,272
Крипто сан	-	122,500
Ч.Ганхуяг	-	100,000
С.Гэрэлтуяа	-	100,000
Арвай капитал ХХК	-	1,533
Аравт Бит ХХК	711,925	-
Авлагын дүн	8,744,764	560,090
Өглөг		
И Ай Ти ХХК	5,764,514	13,630
Мост финтек	4,444,444	-
Гэр Интерьер Дизайн ХХК	3,438,143	-
СҮХДОРЖ АВИР	2,091,996	-
Монгол Дифай	2,000,000	-
Даац инвестмент	1,869,827	-

Мянган төгрөгөөр	2021 он	2020 он
Эрдэмтөгс	750,000	-
Б.Хосбаяр	400,000	-
Номын хишиг ХХК	91,404	590,910
Ганхуяг	50,000	-
Ард санхүүгийн боловсрол	47,894	-
Гопэй ХХК	42,601	-
Грэйп Сити Монгол ХХК	31,060	97,009
Үндэсний хувьчлалын хувийн сан ХОС	10,633	-
Арван гэрийн холбоо	251	-
Крипто сан	-	3,755
Датаком ХХК	-	1,604
Бусад холбоотой этгээд	-	22,481
Өглөгийн дүн	21,032,767	729,389
Авсан зээлийн үлдэгдэл		
С.Гэрэлтуяа	-	200,000
М.Сэргэлэн	108,752	-
Б.Ганбат	-	165,000
Авсан зээлийн үлдэгдэл дүн	108,752	365,000
Олгосон зээлийн үлдэгдэл		
И Ай Ти ХХК	2,189,828	1,246,866
Ардын тэтгэврийн данс ХХК	1,846,321	-
Номадик оф рөүд ХХК	257,837	90
Арвайкапитал ХХК	6,969	-
Арван гэрийн холбоо ХХК	80,000	-
Хувь хүн	2,594,713	297,102
Олгосон зээлийн үлдэгдэл дүн	6,975,668	1,544,058

40. Болзошгүй өр төлбөр

Тайлант хугацаанд Группийн эсрэг хуулийн зарга маргаантай холбоотой болзошгүй өр төлбөр байхгүй байна.

41. Санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэл

Хүлээн зөвшөөрөх шалгуур, орлого зарлагыг хүлээн зөвшөөрөх үндэслэл, санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөр, эздийн өмчийн хэрэглүүрийн ангиллын талаар хэрэглэж буй нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, арга зэргийг тодруулга 5.7-д дэлгэрэнгүй харуулсан болно.

Групп нь санхүүгийн хэрэглүүрийн идэвхтэй арилжаанд оролцдог ба группийн өртөж болох томоохон санхүүгийн эрсдэл нь доорх байдалтай байна.

41.1. Зах зээлийн эрсдэл

Групп санхүүгийн хэрэглүүрүүдийг хэрэглэх явцад зах зээлийн эрсдэл, үүнд үндсэн үйл ажиллагаа болон хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанаас үүдэн гарах гадаад валют, хүүгийн түвшин болон бусад үнийн эрсдэлтэй тулгардаг байна.

Гадаад валютын эрсдэл

Группийн ихэнх гүйлгээ Монгол төгрөгөөр хийгддэг. Гадаад валютын ханшийн эрсдэлд өртөх нь анх ам.доллараар хийгдсэн хаалттай бондын өр төлбөрөөс үүдэн бий болдог байна.

Валютын эрсдэлд өртөж буй гадаад валютаар хийгдсэн санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг дор харуулав. Доорх дүнг хаалтын ханшаар монгол төгрөг рүү хөрвүүлж удирдлагадаа тайлагнасан байна. Үүнд:

Ангилал	Ам.доллар	Бусад
2021 оны 12 дугаар сарын 31		
Санхүүгийн хөрөнгө		
- Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	280,989	3,304
- Дансны болон бусад авлага	3,407	-
- Бусад санхүүгийн хөрөнгө	19,946	-
Санхүүгийн өр төлбөр		
- Дансны болон бусад өглөг	2,226,796	36,597
- Бондын өр төлбөр	857,489	-
Цэвэр дүн	(2,779,943)	(33,293)

2020 оны 12 дугаар сарын 31		
Санхүүгийн хөрөнгө		
- Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	434,161	1,403
- Дансны болон бусад авлага	34,493	8,839
- Бусад санхүүгийн хөрөнгө	2,313,747	-
Санхүүгийн өр төлбөр		
- Дансны болон бусад өглөг	3,130,030	214,474
- Бондын өр төлбөр	4,140,338	-
Цэвэр дүн	(4,487,967)	(204,232)

Ам.долларын эсрэг төгрөгийн 10% (2020: 10%) –ийн өсөлт ба бууралтад үзүүлэх Группийн мэдрэмжийг доорх хүснэгтээр харуулав. 10% (2020: 10%) нь гадаад валютын ханшийн боломжит өөрчлөлтөд өгөх удирдлагын үнэлгээг харуулдаг. Мэдрэмжийн шинжилгээнд зөвхөн одоогийн гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн зүйлс, гадаад валютын ханшийн 10% -ийн (2020: 10%) өөрчлөлт дэх тайлант хугацааны эцэст хийсэн нь хөрвүүлэлтийн тохируулга багтана.

Хэрэв ам.доллар төгрөгийн эсрэг 10% -аар (2020: 10%) чангарвал, дараах нөлөөг үзүүлэх болно. Үүнд:

Мянган төгрөгөөр	Тайлант оны алдагдал	
	Ам.доллар	Бусад
2021 оны 12 сарын 31	(277,994)	(3,329)
2020 оны 12 сарын 31	(448,797)	(20,423)

Гадаад валютын эрсдэлд өртөх байдал нь тайлант жилд гадаадад хийсэн гүйлгээний хэмжээнээс хамааран зөрүүтэй байна. Гэсэн хэдий ч дээрх шинжилгээ нь валютын эрсдэлд өртөх Группийн байдлыг харуулж байна.

41.2. Зээлжих эрсдэл

Зээлжих эрсдэл нь Группт санхүүгийн эрсдэл үүссэний улмаас гэрээний үүргээ гүйцэтгэж чадахгүй болох эрсдэлийг харуулдаг. Группийн хувьд энэхүү эрсдэлийн нөлөөлөл нь дансны авлага, хугацаат хадгаламж, гэрээний хугацаа дуустал эзэмших хөрөнгө оруулалт, өрийн хэрэглүүр гэх мэт өөр өөр санхүүгийн хэрэгслээс үүсдэг. Дараах санхүүгийн хэрэглүүрийн дансны үнээр хамгийн их зээлжих эрсдэлийг харуулав:

Мянган төгрөгөөр	2021 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл	2020 оны 12 сарын 31-ний үлдэгдэл
Санхүүгийн хөрөнгө дансны үнээр		
- Банкан дахь харилцах болон хугацаатай хадгаламж	24,585,489	16,052,217
- Дансны авлага	69,042,270	7,049,675
- Харилцагчид олгосон зээл	42,634,601	21,774,081
- Хөрөнгө оруулалт	134,385,978	28,097,559

Дансны авлага

Группийн дансны авлага нь томоохон санхүүгийн бүрэлдэхүүн бүхий зүйлсийг агуулаагүй тул тэдгээрийн хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг (найдваргүй авлагын зардал) тооцохдоо СТОУС 9-ийн дагуу хялбаршуулсан загварыг ашигладаг.

Хүлээгдэж буй зээлийн алдагдлыг хэмжихдээ дансны авлагын цуглуулагдах хугацаанд үндэслэн үнэлдэг. Тэдгээр авлагыг хугацаа хэтэрсэн хоногоор нь бүлэглэдэг.

Групп найдваргүй авлагын нөөц тооцох хувь хэмжээг хуульч, хууль хянан нийцүүлэх менежер, эрсдэл хариуцсан захирлууд харилцагчтай байгуулсан гэрээ хэлцэл, баримт бичигт заасан авлага барагдуулах хугацааг үндэслэн тайлангийн хугацааны эцэст тодорхойлно.

Найдваргүй авлагыг эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр эргэн төлөгдөхгүй нь тодорхой болсон эсвэл Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн шийдвэрийг үндэслэн данснаас хасна.

Өрийн хэрэглүүр

Хорогдуулсан өртгөөр хэмжсэн бондоорх хөрөнгө оруулалтыг бага эрсдэлтэй гэж үздэг. Эдгээр үнэт цаасыг санхүүгийн байгууллагын дансны өр, бондтой холбоотой ямар нэгэн зээлжих эрсдэл байхгүй гэж удирдлагууд үзэж байна.

41.3. Хөрвөх чадварын эрсдэл

Хөрвөх чадварын эрсдэл гэдэг нь Групп хүлээсэн үүргээ биелүүлж чадахгүй байх эрсдэл юм.

Группийн бодлого нь үйл ажиллагааны болон зээлийн үйлчилгээтэй холбоотой төлбөрийг барагдуулахад хангалттай мөнгөн хөрөнгө болон түргэн борлогдох хөрөнгөтэй байх оновчтой хөрвөх чадварын удирдлагын бодлого хэрэгжүүлэх юм.

42. Бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Санхүүгийн хөрөнгө болон санхүүгийн өр төлбөрийг нэгдсэн санхүүгийн тайланд бодит үнэ цэнийн шатлалаар гурван түвшинд ангилна. Эдгээр гурван ангиллыг бодит үнэ цэнийг хэмжихэд ашигласан орцуудын ач холбогдолд үндэслэнэ.

Түвшин 1: Ижил төрлийн хөрөнгө болон өр төлбөрийн идэвхтэй зах зээл дэх зарласан (тохируулаагүй) үнийг ашиглан тодорхойлно;

Түвшин 2: Хөрөнгө болон өр төлбөрийн хувьд боломжит өгөгдлийг ашиглан шууд (үнэ) болон шууд бусаар (үнээс гаралтай) бодит үнэ цэнийг тодорхойлох аргачлалыг 2-р түвшинд хэрэгжүүлнэ;

Түвшин 3: Зах зээлийн ашиглаж болох өгөгдөлд тулгуурлахгүйгээр (ашиглагдахгүй өгөгдөл) бодит үнэ цэнийг тодорхойлно. Удирдлага нь санхүүгийн хэрэглүүрийг ангилахдаа бодит үнэ цэнийн түвшинг ашигладаг.

Дараах хүснэгтээр бодит үнэ цэнийг хэмжсэн санхүүгийн хөрөнгө, санхүүгийн өр төлбөрүүдийн шатлалыг түвшин тус бүрээр харуулав. Үүнд:

2021 оны 12 сарын 31	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Санхүүгийн хөрөнгө				
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	14,187,059	-	-	14,187,059
Бусад банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгө	10,398,430	-	-	10,398,430
Дансны болон бусад авлага	-	69,042,270	-	69,042,270
Харилцагчдад олгосон зээл	-	42,634,601	-	42,634,601
Хөрөнгө оруулалт	-	134,385,978	-	134,385,978
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	24,585,489	246,062,849	-	270,648,338
Санхүүгийн өр төлбөр				
Дансны болон бусад өглөг	-	(87,457,816)	-	(87,457,816)
Номинал дансны өглөг	-	(5,791,830)	-	(5,791,830)
Богино хугацаат зээл	-	(23,917,436)	-	(23,917,436)
Урт хугацаат зээл	-	(6,614,897)	-	(6,614,897)
Хаалттай бондын өр төлбөр	-	(22,150,807)	-	(22,150,807)
Санхүүгийн түрээсийн өглөг	-	(3,075,108)	-	(3,075,108)
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	-	(149,007,894)	-	(149,007,894)
Цэвэр бодит үнэ цэн	24,585,489	97,054,955	-	121,640,444

2020 оны 12 сарын 31	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Санхүүгийн хөрөнгө				
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	5,769,067	-	-	5,769,067
Бусад банк, санхүүгийн байгууллагад байршуулсан хөрөнгө	10,283,150	-	-	10,283,150
Дансны болон бусад авлага	-	7,049,675	-	7,049,675
Харилцагчдад олгосон зээл	-	21,774,081	-	21,774,081
Хөрөнгө оруулалт	-	28,097,559	-	28,097,559
Санхүүгийн хөрөнгийн дүн	16,052,217	56,921,315	-	72,973,532
Санхүүгийн өр төлбөр				
Дансны болон бусад өглөг	-	(26,403,679)	-	(26,403,679)
Номинал дансны өглөг	-	(6,115)	-	(6,115)
Богино хугацаат зээл	-	(5,077,569)	-	(5,077,569)
Урт хугацаат зээл	-	(962,106)	-	(962,106)
Хаалттай бондын өр төлбөр	-	(21,237,338)	-	(21,237,338)

Санхүүгийн түрээсийн өглөг	-	(728,811)	-	(728,811)
Санхүүгийн өр төлбөрийн дүн	-	(54,415,618)	-	(54,415,618)
Цэвэр бодит үнэ цэн	16,052,217	2,505,697	-	18,557,914

42.1. Санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Санхүүгийн бус хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн шатлалын түвшинг дараах хүснэгтээр харуулав. Үүнд:

2021 оны 12 сарын 31	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Үндсэн хөрөнгө:				
– Барилга	-	4,754,608	-	4,754,608
– Бусад хөрөнгө	-	3,375,982	-	3,375,982
Биет бус хөрөнгө				
–Виртуал хөрөнгө	141,841,502	-	-	141,841,502
– Бусад хөрөнгө	-	1,799,000	-	1,799,000

2020 оны 12 сарын 31	Түвшин 1	Түвшин 2	Түвшин 3	Нийт
Үндсэн хөрөнгө:				
– Барилга	-	2,234,549	-	2,234,549
– Бусад хөрөнгө	-	1,625,050	-	1,625,050
Биет бус хөрөнгө				
–Виртуал хөрөнгө	18,751,937	-	-	18,751,937
– Бусад хөрөнгө	-	1,347,072	-	1,347,072

43. Капиталын удирдлагын бодлого, журам

Группийн капиталын удирдлагын бодлогын зорилго нь:

- Групп цаашид үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулах чадавхыг хангах
- Тухайн бүтээгдэхүүн үйлчилгээний холбогдох эрсдэлийн түвшинг үндэслэн тэдгээрийн үнийг оновчтой тогтоох замаар хувьцаа эзэмшигчдэд зохистой өгөөжийг хүртээх юм.

Группийн зорилго нь капитал, санхүүжилтийн харьцааг зохистой түвшинд барих юм.

Санхүүгийн хараат байдлаас зайлсхийх үр ашигтай санхүүгийн бүтцийг бий болгохын тулд удирдлага Группийн капиталын шаардлагыг үнэлнэ. Групп капиталын бүтцийг удирдаж, эдийн засгийн нөхцөл байдлын өөрчлөлт, хөрөнгийн эрсдэлийн шинж чанарыг харгалзан тохируулга хийдэг. Капиталын бүтцийг бий болгож, тохируулахын тулд Групп хувьцаа эзэмшигчдэд төлсөн ногдол ашгийн дүнд залруулга хийж, хувьцаа эзэмшигчдийн хөрөнгийг буцаах, шинээр хувьцаа гаргах, эвсэл өр төлбөрөө бууруулахаар хөрөнгө борлуулах зэрэг арга хэмжээ авна.

Группийн тайлант хугацааны капиталын дүнг доор хураангуйлан харуулав. Үүнд:

	2021 оны 12 сарын 31	2020 оны 12 сарын 31
Мянган төгрөгөөр		
Нийт эздийн өмч	248,685,648	49,524,406
Хасах: мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	(24,585,489)	(16,052,217)
Капитал	224,100,159	65,576,623
Нийт эздийн өмч	248,685,648	49,524,406

Нэмэх: Дансны болон бусад өглөг	87,457,816	26,403,679
Нэмэх: Номинал дансны өглөг	5,791,830	6,115
Нэмэх: Зээл	30,532,333	6,039,675
Нэмэх: Бондын өр төлбөр	22,150,807	21,237,338
Нэмэх: Санхүүгийн түрээсийн өглөг	3,075,108	728,811
Бүх санхүүжилт	397,693,542	103,940,024
Капитал, санхүүжилтийн харьцаа	56%	63%

44. Тайлагналын үеийн дараах үйл явдал

Тайлагналын өдөр буюу 2021 оны 12 дугаар сарын 31 болон энэхүү тайланг баталгаажуулсан өдөр хоорондын хугацаанд ямар нэгэн залруулагдах эсвэл үл залруулагдах томоохон гүйлгээ гараагүй болно.

45. Орчуулга

Эдгээр санхүүгийн тайланг Монгол, Англи хэл дээр бэлтгэсэн бөгөөд Монгол болон Англи хувилбар хооронд зөрүү гарвал, Монгол хувилбарыг дагах болно.

46. Санхүүгийн тайлангийн баталгаажуулалт

2021 оны 12 дугаар сарын 31-нээр тасалбар болсон санхүүгийн тайланг 2022 оны 9 дүгээр сарын 15-ны өдөр удирдлага батлав.

Ч.Ганхуяг
Гүйцэтгэх захирал

Б.Золбоо
Санхүү эрхэлсэн захирал